

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Drachten

28/03/2019
jaargang 97

nr **26**

Van 1973 tot 1981 wordt de gemeente van Drachten gediend door ds. E. Venema. Bij zijn vertrek naar Middelburg-Centrum blijkt hij in de kerkbode op zijn verblijf in zijn geboorteprovincie terug en schrijft hij onder meer: 'Waar is de tijd gebleven? Ik weet nog de eerste keer dat ik in het oude kerkje aan de Kade preekte. Naberman keek door de spleet de kerk in. Ik hoor het hem nog zeg-

gen: 'Het loopt vol'. Toen we naar binnen gingen, bleek dat de eerste rijen helemaal leeg waren. (...) En toen kwam het beroep, eind 1972. En wat niemand voor mogelijk kon houden, dat gebeurde. Ik zie nog de kerkenraad zitten, de kleine kerkenraad uit Drachten. Ik had ze uitgenodigd voor een gesprek in de pastorie in Zwijndrecht. Daar viel het besluit en ik heb er nooit spijt van gehad'.

Het zwijgende Lam

Jezus is gevangengenomen en staat voor het Joodse Sanhedrin. Hij wordt van veel dingen beschuldigd. Het Sanhedrin staat toe dat allerlei onbetrouwbare figuren Jezus beschuldigen. Zij brengen zaken naar voren, die niet op waarheid berusten. Matthéüs noemt hen 'valse getuigen'.

*Doch Jezus zweeg stil.
Matthéüs 26:63*

Maar dan staan er twee getuigen op, die wel een werkelijke beschuldiging naar voren brengen. Zij beschuldigen Jezus van een diep ernstige zaak. Jezus zou namelijk gezegd hebben dat Hij de heilige tempel wilde afbreken. Hij zou Gods heiligdom willen verwoesten. Er was voor een Jood bijna geen groter misdrijf denkbaar. Opeens is er wel een gewichtige zaak aan de orde. Een vreselijke beschuldiging wordt tegen Jezus ingebracht. En hoe reageert Jezus daarop? We lezen: 'Doch Jezus zweeg stil'.

Dit zwijgen van Jezus roept vragen op? Waarom verdedigt Hij Zich niet? Door te zwijgen bevestigt Jezus de beschuldiging dat Hij de tempel zou willen verwoesten. Indien het ooit nodig was om Zich tegen valse beschuldigingen te verdedigen, dan was het toch nu? Het was ook een gelegenheid om Zijn ware bedoelingen naar voren te brengen.

Jezus stond voor het hoogste, godsdienstige hof ter wereld. Hij stond voor de handhavers van de Thora. Dit waren de mannen, die kennis hadden van de Wet en de profeten. Het was een gelegenheid om Zich uit te spreken ten opzichte van mannen, die kennis van zaken hadden. Hij zou de beschuldiging ook gemakkelijk kunnen weerleggen. Jezus sprak over de tempel van Zijn lichaam en niet over de werkelijke tempel (Joh. 2:21). Hij bedoelde dat Zijn lichaam door lijden en sterven zou worden verbroken en dat Hij daarna uit de doden zou opstaan. Er was geen sprake van een terroristische aanslag op de tempel.

ds. C. Harinck,
Kapelle

Als een schaap dat stom is

Hoe meer we er over nadenken, hoe vreemder het wordt dat Jezus Zich niet heeft verdedigd.

Waarom heeft Jezus gezwegen? Omdat hier geen sprake was van een eerlijke rechtspraak. Het Sanhedrin, dat Hem voor hun rechtbank had gedaagd, had slechts één doel. Jezus moest ter dood veroordeeld worden. Zijn stem moest tot zwijgen gebracht. Aan zo'n onrechtvaardige vertoning wilde Jezus niet meedoen.

Maar er was nog een andere reden, die Jezus zwaarder woog dan alle andere. Het stond in de profeten geschreven dat de Messias zwijgen zou. Jesaja had van de Messias geprofeteerd: 'Als een Lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap dat stom is voor het aangezicht Zijner scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open' (Jes. 53:7). Daarom zwijgt Jezus. Hij ziet het als Zijn opdracht om te zwijgen. Bij een andere gelegenheid zei Hij daarover tot Zijn discipelen: 'Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen, dat het alzo geschieden moet?' (Matth. 26:54). Als een onschuldige zou Hij veroordeeld worden. Als een Lam zou Hij ter slachting worden geleid. Onze ongerechtigheden zou de Messias dragen. Daarom zweeg Jezus.

Schuld, vloek, toorn

Jezus had kunnen spreken. Hij had in het gericht dat om de zonden van Zijn gemeente over Hem kwam, tegen God de hoogste Rechter kunnen zeggen: De zonden waarvoor Ik boeten moet, heb Ik nooit bedreven. De schuld, die Mij wordt aangerekend, heb Ik niet gemaakt. De vloek van de Wet, die op Mij daalt, heb Ik niet veroorzaakt. De toorn van God over de zonde, die Ik dragen moet, is door Mij niet opgewekt. De misdaad, die Ik moet verzoenen, is niet door Mij bedreven. De dood, die Ik moet sterven, is geen gevolg van Mijn overtreden van Uw heilige wet.

Maar Jezus heeft gezwegen! Hij heeft de beschuldigingen aanvaard. Hij heeft Zich vrijwillig en gewillig ter slachting laten lijden. Hij was daarmee gehoorzaam. Gehoorzaam aan de wil van Zijn Vader, aan Wie Hij beloofd had Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen. Opdat God, zonder Zijn rechtvaardigheid te krenken, Zijn uitverkorenen zou kunnen vrijspreken van schuld en straf en aannemen tot Zijn kinderen en erfgenamen. We noemen dit: Zijn lijdelijke gehoorzaamheid. Hoe beminnelijk is Jezus in Zijn lijdelijke

In dit nummer

4 Commentaar:
Met wrevel vervuld

12 De Vluchtheuvel [1]

24 De algemeenste weg
van de wedergeboorte

- 2** Het zwijgende Lam
- 3** Het zien op Jezus in Zijn leven [13]
- 5** Offers in het Oude Testament [3]
- 6** Theologische School [11]
- 7** Al deze woorden [13]
- 8** Wat ik nog zeggen wil [4]
- 9** Momenten in de christenreis [8]
- 10** Christenen worden vermoord in Nigeria – en de wereld zwijgt... [1]
- 11** Ds. G.H. Kersten [3]
- 13** 100 jaar De Saambinder [12]
- 14** Boekennieuws
- 15** Jeugdtribune
- 16** Kerknieuws
- 16** Berichten
- 18** Kerkdiensten

gehoorzaamheid! Hoe dierbaar is Gods kinderen dit zwijgende Lam! Deze Jezus, Die gehoorzaam is tot in de dood, ja, tot in de dood van het kruis. Jezus van Wie geprofeteerd is: En als een schaap dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, also deed Hij Zijn mond niet open.

Zaligheid en vrede

Gods kinderen kennen dit Lam. Zij hebben in dit Lam hun zaligheid en vrede met God gevonden. Toen zij zwegden. Toen zij bogen onder al de aanklachten van de heilige wet en de veroordelingen van hun geweten. Toen zij Gods zijde kozen in de veroordeling van zichzelf en beleden: 'Ik heb gedaan, dat kwaad is in Uw oog. Ik ben Uw gramschap dubbel waardig.' Hun ogen zijn toen opengegaan voor dit zwijgende Lam. Voor Jezus, Die zweeg waar Hij had kunnen spreken. Voor Jezus, Die de schuld van Zijn volk eigende, waar Hij had kunnen zeggen dat het Zijn schuld niet was. Voor de Zaligmaker 'Die om onze overtredingen is verwond, om onze ongerechtigheden is verbrijzeld'. O dierbaar Godslam, Dat zweeg in Gods gericht, om ons van het strenge recht Gods, dat anders over ons gaan zou, te bevrijden.

Door te zwijgen voor het Sanhedrin, door de schuld van de echte schuldigen op Zich te nemen, heeft Jezus het recht verworven om te spreken. Calvijn zegt ervan: 'Hij is nu onze Advocaat voor God en heeft Zijn mond altijd open.'

Jezus heeft nu recht van spreken. Hij kan nu spreken in het Evangelie. Hij kan nu van vrede spreken tot opstandelingen en pardon aanbieden aan rebellen. Hij kan nu zeggen: 'Het heeft u bedorven, o Israël, want in Mij is uw hulp' (Hos. 13:9). Hij kan nu roepen: 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk' (Jes. 55:1).

Hij kan nu spreken in het hoogste gerechtshof in de hemel en eisen dat allen, die schuldig, boetvaardig en Zijn Evangelie gelovend tot Hem vluchten, niet zullen verderven maar het eeuwige leven zullen hebben. Schuldverslagenen, allen wier mond gestopt is en die met de gehele wereld voor God verdoemelijk zijn verklaard. Zie het, wat Calvijn zegt. Jezus heeft Zijn mond altijd open om zulken te verdedigen. Zie het in alles wat u aanklaagt: 'Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt' (Rom. 8:34). Het zwijgende Lam heeft Zijn mond nu altijd open.

Isaac Ambrosius

Het zien op Jezus in Zijn leven [13]

5. Van de eerste openbaring van Christus

Aangaande de eerste openbaring van Jezus aan Zijn getuigen, nu was het de tijd dat de Zon der gerechtigheid zou opgaan en schijnen in de ogen van de wereld, en (omdat de ongelovigheid de wereld verblind had) dat enige bijzondere getuigen zouden verkozen worden, om onze beide ogen te zalven en aan het licht te brengen, zeggende: 'Deze is het, van Welken Mozes in de Wet geschreven heeft, en de Profeten, namelijk Jezus, de Zoon van Jozef, van Nazareth' (Joh. 1:46).

Tot dit doeleinde lezen wij veel van de openbaringen van Jezus: 'God is geopenbaard in het vlees' (1 Tim. 3:16); en Christus is 'wel voorgelukkig geweest vóór de grondlegging der wereld, maar is geopenbaard in deze laatste tijden om uwentwil' (1 Petr. 1:20). Van het eerste wonder dat Hij gewerkt heeft, staat geschreven: 'Hij heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard' (Joh. 2:11). En de apostel Johannes heeft in zijn voorstelling van Jezus gezegd: 'Het Leven is geopenbaard, en wij hebben Het gezien, en wij getuigen en verkondigen ulieden dat eeuwige Leven, Hetwelk bij den Vader was en ons is geopenbaard' (1 Joh. 1:2). Deze openbaring is niet zonder reden geweest:

1. Omdat elke openbaring een bewijs van Zijn zending en Godheid is geweest.
2. Omdat in de openbaring van Christus ook een openbaring van Gods genade was. Het was de wil Gods dat Hij niet alleen vrije genade zou bewerken, maar ook dat Hij gewild heeft dat dezelve aan de gehele wereld zou geopenbaard worden. Dit is de heerlijkheid der genade en verbreiding derzelve. Daarom zegt de apostel dat de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle mensen (Titus 2:11).
3. Omdat deze openbaring iets in zich heeft tot wegneming van de zonde. Het is de stem van Christus tot de zodanigen die in de zonden zijn: 'Zie, hier ben Ik' (Jes. 65:1). De eerste stap tot vergeving van de zonde is het aanschouwen van Christus, maar wij kunnen degene niet aanschouwen die in ons gezicht niet wil komen, en daarom zegt de apostel: 'Gij weet dat Hij geopenbaard is, opdat Hij onze zonden zou wegnemen' (1 Joh. 3:5).
4. Omdat deze openbaring iets in zich heeft tot overwinning van de satan, want terwijl Christus Zich verbergt, verblindt de satan de zielen van de mensen, maar toen Christus, het Beeld Gods, geschenen heeft, is de satan als een bliksem uit de hemel gevallen: 'Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou' (1 Joh. 3:8).
5. Omdat deze openbaring dient tot ons geloof in Christus, en bijgevolg tot onze zaligheid door Christus: 'Jezus dan heeft nog wel vele tekenen in de tegenwoordigheid Zijner discipelen gedaan, die niet zijn geschreven in dit boek; maar deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods, en opdat gij gelovende het leven hebt in Zijn Naam' (Joh. 20:30, 31).

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Met wrevel vervuld

Kort na de gruwelijke moordpartij in een moskee in Nieuw-Zeeland vond ook in Nederland een dramatische aanslag plaats. Bij een schietpartij in een Utrechtse tram waren vorige week drie doden en een aantal gewonden te betreuren.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Bij een schietpartij in een Utrechtse tram waren vorige week drie doden en een aantal gewonden te betreuren.

De consternatie was groot. Veel groter dan over de aanslag in Nieuw-Zeeland, hoewel daar niet minder dan 50 doden vielen. Toch is dat begrijpelijk. Niet omdat het leven van een mens in Nieuw-Zeeland minder waard is dan dat van een Nederlander. Het zijn allemaal mensen die een ziel te verliezen hebben voor de eeuwigheid. Maar natuurlijkerwijs is de betrokkenheid en de ontzetting groter wanneer zo'n schietpartij dicht bij huis gebeurt, dan wanneer die aan de andere kant van de wereld plaatsvindt.

Spanningen

Zoals voor de zondvloed gold dat de aarde met wrevel, met ongenoegen en boosheid vervuld was (Gen. 6:11 en 13), zo moet dat ook nu gezegd worden. Met de opkomst van de multiculturele samenleving is ook in ons land de kans op maatschappelijke spanningen en zelfs op gewelddadige acties toegenomen.

Mensen ergeren zich aan elkaar, voelen een grote afstand tot elkaar en zien de ander als een bedreiging. Soms is dat terecht. Vaker niet. Maar in alle gevallen zijn

die negatieve gevoelens een belangrijk gegeven om rekening mee te houden. Vergeleken met de buurlanden is het in Nederland de afgelopen jaren op dit gebied betrekkelijk rustig geweest. Voor omvangrijke terreuracties met vele tientallen doden als gevolg bleven we, God zij dank, tot dusver bewaard. Recent kwam het op Urk tot botsingen tussen een Marokkaans gezin en Urker jongeren. Uiteindelijk bleven die relletjes gelukkig beperkt, al bestond de vrees dat Marokkanen van elders zich in de strijd zouden mengen. Om het risico op terreuracties te beperken, deden kerken op Urk tijdens de zondagse diensten de deuren op slot. Catechisaties werden afgelast. De voorbede voor de overheid met het oog op een gerust en stil leven in alle godzaligheid en eerbaarheid (1 Tim. 2:2) krijgt in die omstandigheden extra betekenis.

Uitleggen en uitdragen

Naar aanleiding van de vechtpartijen op Urk kwam ook de grote aversie, om niet te zeggen haat, tot uitdrukking die in bepaalde kringen leeft tegen orthodoxe

christenen. In een radiocolumn werden alle grenzen van fatsoen overschreden. De Urkers waren door inteelt gedegenereerd en Urk zou het beste maar onder de zeespiegel kunnen verdwijnen.

Er is alle reden om tegen dergelijke publieke vormen van smaad en laster te protesteren. Eventueel ook langs juridische weg. Tegelijkertijd is het van belang om naar buiten toe te blijven uitleggen waar wij voor staan. Waarom we bepaalde dingen doen en niet doen. Waarom we bepaalde zaken afkeuren, die velen tegenwoordig heel normaal vinden. Waarom wij aan onze gereformeerde geloofsovertuiging vasthouden, ook al geldt die in deze tijd als bekrompen en achterhaald.

Het is zelfs onze roeping om anderen daarvoor te winnen. Want Gods geboden gaan alle mensen aan (Pred. 12:13). En 'er is ook onder de hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden' (Hand. 4:12). Maar dat is helemaal een boodschap die op onbegrip en verzet zal stuiten. Dat mensen vanwege hun godsdienst op een aparte manier willen leven, is voor anderen nog tot daaraan toe. Dat ze hun kinderen daar ook in opvoeden, is eigenlijk al dubieus. Maar dat ze stellen dat ook anderen dat zouden moeten geloven en zo zouden moeten leven, is in veler ogen onbegrijpelijk en arrogant. Dat maakt iedereen toch zelf uit!

Moslimextremisme

Een groot deel van de Nederlandse bevolking ziet godsdienst als iets wat bedenkelijk of zelfs gevaarlijk is. Zeker de moslims zitten daarbij in de verdachtenbank. Dat kan men zich soms ook wel voorstellen. Recent kwam het Amsterdamse Haga Lyceum in opspraak. Dat zou een broeinest zijn van moslimextremisme. Gezien het leed en verderf dat islamitische terroristen over de hele wereld teweeg brengen, is het zeker noodzakelijk om zo'n school in de gaten te houden en desnoods te sluiten. Tegelijkertijd is het gevaar reëel dat zo'n fors optreden leidt tot een inperking van vrijheid van onderwijs. Een inperking die ook gevolgen heeft voor onze reformatische scholen. De waarden en normen die daar op grond van de Bijbel worden uitgedragen, sporen immers ook niet met het liberale gedachtegoed dat velen bindend willen opleggen aan onze samenleving. Als het goed is worden onze jongeren daar aangespoord om aan deze wereld niet gelijkvormig te worden (Rom. 12:2). Om wel in de wereld, maar niet van de wereld te zijn.

Het dankoffer

Leviticus 3:1

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

Het dankoffer lijkt veel op het brandoffer. Er werden dezelfde soorten beesten geofferd en de handelingen waren ook dezelfde.

Voor dat het dier geofferd werd, legde men als wetsovertreder de handen op de kop en toonde daarmee de overgave, het zakken en zinken op het offer. Alleen daarin lag hoop. Ook het slachten en de bloedsprenging was hetzelfde.

We zien wel twee opmerkelijke verschillen tussen het brandoffer en het dankoffer. Bij het dankoffer werden geen jonge duiven of tortelduiven geofferd, maar wel mochten naast de mannelijke dieren ook vrouwelijke dieren gebruikt worden. Net als bij het brandoffer ligt voor het dankoffer de grondslag in de bloedgerechtigheid. Dat is de enige grondslag van alle zegeningen en weldaden voor Gods uitverkoren Kerk.

Sjaloom, vrede

Wat houdt het dankoffer in? Het Hebreeuwse woord voor dankoffer is 'sjelamin'. Daarin herkennen we het woord 'sjalom', vrede. Daarom wordt het dankoffer ook wel vredesoffer genoemd. Deze vrede was niet alleen een wens dat er geen oorlog zou komen, maar het was veel meer een innerlijk welzijn, innerlijke rust en vrede. Het offer had nog een derde naam: een gelofteoffer. Dan werd het in bijzondere

omstandigheden gebracht, bijvoorbeeld als men een belofte gedaan had. Denk maar aan Jeftha in Richteren 11. Ook bij het dankoffer vloede bloed, want anders was er voor een adamskind geen middel om de straf te ontgaan. Daarnaast was het ook een middel tot herstel van de gemeenschap, de vrede met God.

Weet u wanneer een dankoffer gebracht kon worden? Als eerst het brandoffer gebracht was. Alleen met het vuur van het brandoffer mocht het dankoffer aangestoken worden. Ziet u de heilsorde van God? Die begint niet met het stuk van de dankbaarheid. Christus moet eerst gekend worden, want buiten Hem kan er geen gemeenschap zijn. Buiten de kennis van ellende en verlossing is er geen sprake van ware dankbaarheid.

Tussen het dankoffer en het Heilig Avondmaal is een vergaande vergelijking. Gods Woord leert dat we geen vrucht van de gemeenschap, geen vrucht van het Avondmaal kunnen hebben, als ons niet eerst in Christus iets van het brandoffer ontsloten is. Buiten Hem vindt een ziel nimmer vrede.

Drie partijen

In het dankoffer gaat het over drie partij-

en: God, de priester en de offeraar. Eerst werd aan de Heere het allerbeste, het vet van het ingewand, geofferd. Het ingewand ziet op het innerlijke, verborgen leven van de mens. Dat betekent dat dankbaarheid, vrede en gemeenschap geen uitwendige zaak is. Dan past de vraag, wat in úw binnenste brandt. Het innerlijk bestaan van u en mij is hatelijk en elkander hatende. Dat is voor Gods alziend oog niet verborgen! Wat een wonder dat er Eén is, Die door de innerlijke beweging der barmhartigheid Zijn eigen lieve Zoon niet gespaard heeft. Ook de nieren met het aanhangend vet werden geofferd, evenals het vet over de lever. Alles moest met vet omgeven worden, omdat vet zo gemakkelijk op het brandofferaltair brandde. Zo werd het offer geheel verteerd. Als er echter geen vuur van het brandoffer was, kon het offer niet branden. Ziet u dat Christus de Eerste is en niemand anders? Hij moet de ziel ontsteken, anders blijft alles koud en leeg. Zo vloeit alles voort uit de bediening van het brandoffer.

In het dankoffer was een deel voor de priester bestemd. Hij mocht de borst en de rechterschouder van het rund, het lam of de geit hebben. Dat betekende dat hij, in dienst van God, ook rijk door de Heere onderhouden werd. De borst zag op de zetel van de liefde en de rechterschouder op de kracht, die de priester altijd weer moest ontvangen.

Hierna was er nog een deel van het offerdier over. Daarin is het dankoffer een uitzondering, want bij andere offers was dat niet zo. Begrijpelijk dat er geen duiven gebruikt konden worden. Daarvan zou immers niets overblijven dan wat botjes, maar de Heere is voor Zijn Kerk geen karig God.

Dat er wel vrouwelijke dieren geofferd werden ziet op de genadebedeling. Aan die liefde- en vredemaaltijd mocht de man met zijn vrouw, en wie ook daartoe geroepen werd, aanzitten. Zouden we niet wensen aan te schuiven?

Waar het volk vergaderd was

Het dankoffer werd voor de deur van de tent der samenkomst gebracht, voor het aangezicht des HEEREN, daar waar het volk vergaderd was. En dat volk vergaderd ook nu nog. In Gods huis mogen ze horen dat bij de Heere vrede in een rechte weg te verkrijgen is. Zelf kunnen zij hun zonden niet uitroeien of wegnemen, maar Zijn bloed reinigt van alle zonden.

(wordt vervolgd)

Toerusting en begeleiding beginnende predikanten

*Terugkomdag
21 januari 2019: ds. B. Labee, ds. M. Blok, ds. H.J. Agteresch, ds. H.E.P. Fortuyn en ds. D. de Wit*

De serie begon met een artikel over de toelating tot de school. Vervolgens hebt u in een aantal bijdragen kunnen lezen over de inrichting van het onderwijs tijdens de (gebruikelijke) vier lesjaren. In dit artikel wat informatie over de periode ná het afstuderen van onze studenten en de intrede en bevestiging in één der gemeenten als dienaar van het Woord.

Het zal duidelijk zijn waarvan een predikant het moet verwachten. Daarna is het een voorrecht als de plaatselijke kerkenraad van de gemeente waarheen de Heere de weg wees, de 'nieuwe' dominee met liefde en zorg omringt. Ook de consulent van de gemeente en de classispredikanten zullen wel proberen de nieuwe broeder goed op te vangen. Tegelijk heeft onze Generale Synode destijds besloten dat elke beginnende broeder een mentor krijgt. Op voordracht van de beginnende predikant zelf volgt in overleg met de rector van onze Theologische School, de voorzitter van het curatorium en de (tweede) voorzitter van de kerkenraad, een benoeming. De beginnende predikant mag over alle mogelijke zaken contact opnemen met deze mentor, die zal proberen (geheel onder ambtsgeheim) hem met raad en daad bij te staan. Ook omgekeerd is het mogelijk dat de mentor contact opneemt met de beginnende medebroeder in de bediening. Afhankelijk van karakter, ambtelijke ervaring en voorkomende zorgen zal de periode van mentoraat na ongeveer twee jaar worden afgesloten.

ds. D. de Wit en ds. B. Labee, vakdocenten Theologische School

Mentoraat

Na de opleiding staat de nieuwe herder en leraar er voor: de prediking, catechisatie geven, het pastoraat, rouwen en trouwdiensten, enz. Het doet elke (jonge) broeder weleens duizelen. Het is een verwaardiging als het 'ja ik, van ganser harte' mag leven in de ziel, maar elke dienaar weet zich - bij Geesteslicht - slechts een klein mensje met geringe kracht. Wat komt de eerste zegenbede, geknield ontvangen onder een geopende Bijbel, vaak terug: 'God, onze hemelse Vader, Die u geroepen heeft tot dezen heiligen dienst, verlichte u door Zijn Geest, versterke u door Zijn hand, en regere u zó in uw bediening, dat gij daarin behoorlijk en vruchtbaar moogt wandelen, tot grootmaking Zijns Naams, en tot uitbreiding van het Rijk Zijns Zoons Jezus Christus!'

Terugkomdagen

Naast het mentoraat worden er speciale 'terugkomdagen' georganiseerd voor onze beginnende predikanten. De regel is dat er drie dagen gedurende de eerste twee jaar van het predikantschap gepland worden voor nascholing. In het eerste jaar van het predikantschap zijn er twee dagen en in het tweede jaar één dag. Na ongeveer drie maanden komen de zogenaamde 'vijfdejaars' voor de eerste keer terug. Met de uitnodiging komt de vraag of er speciale verzoeken zijn rond te bespreken onderwerpen. Op de dag zelf is er (na de gebruikelijke dagopening) eerst uitvoerig gelegenheid om de ervaringen van de

eerste maanden op tafel te leggen. Naast zorgen mag er tot verwondering ook regelmatig vernomen worden van zegeningen die de Heere nog geeft in het persoonlijke, ambtelijke en kerkelijke leven. Het zal niemand verbazen dat daarmee de eerste uren van de dag ruimschoots te vullen zijn...

Beide onderstaande vakdocenten - die deze dagen verzorgen - proberen te reageren en wat handreikingen te doen rond de vragen die leven. Met name de pastorale vragen en zorgen krijgen daarbij veel aandacht. Maar ook persoonlijke zaken worden aan de orde gesteld zoals

de besteding van de beschikbare tijd en de aandacht voor echtgenote en kinderen (indien van toepassing). Het slot van de morgen is gereserveerd voor de aangedragen onderwerpen.

Na de lunch is het middagdeel vooral gericht op de prediking. Het is gebruikelijk dat de beginnende predikanten een voorstel doen voor een te behandelen Bijbelgedeelte. Gebogen over de Heilige Schrift mogen we dan - biddend om licht en leiding van Boven - een poosje bezig zijn met het vak exegete.

Eigenlijk loopt de klok op de terugkomdagen te snel. Maar de 'vijfdejaars-stu-

denten' mogen enkele maanden later alweer op herhaling voor een soortgelijk programma. De 'zesdejaars' komen nog één keer terug naar de Boezemsingel. Het is merkbaar dat zij hun weg in het kerkelijk leven meestal aardig gevonden hebben. Tegelijk is het ook dan weer goed om te spreken over de ambtelijke praktijk. Het is onze hartelijke wens en bede dat de Heere deze eenvoudige middelen wil gebruiken tot Zijn eer en tot zegen van de beginnende predikanten en de gemeentekring.

(wordt vervolgd)

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [13]

De bedreiging bij het tweede gebod

TIEN GEBODEN VOOR ONS

Het tweede wetswoord vraagt om de Heere te dienen op een manier die overeenkomt met Zijn eigen Woord. Hij maakt Zélf de dienst uit, en niet wij.

De zonde tegen dit gebod noemen we daarom eigenwillige godsdienst: 'ik dien God op mijn manier'. Om ons aan te sporen tot Gods liefdedienst en om te waarschuwen tegen dit kwaad, voegt de Heere drie argumenten toe. We hoorden van het eerste: bedenk toch om Wiens dienst het gaat, Wie de HEERE is. 'Ik ben de HEERE, uw God, een na-ijverig God'. Daarna volgt de bedreiging, die als tweede argument wordt toegevoegd, ter onderstreping van de ernst van dit wetswoord.

Er staan twee zaken op het spel: je eigen ziel en je eigen nageslacht. Ook al heb je dat misschien (nog) niet eens. Als het om de dienst des Heeren gaat, is eigenwilligheid misdadig voor je eigen ziel. Want de Heere laat dit niet ongestraft. Hij bezoekt het in je leven en... daarna. De houding van:

'dat maak ik zelf wel uit' wordt misdadig genoemd voor je zaligheid. De mentaliteit van 'dat hoeft voor mij niet zo zwaar' is een misdaad voor het aangezicht van de Verbonds-jehova, Die het Zélf voor het zeggen wil hebben in je leven. Hij heeft het eerste en laatste woord, en niet wij. Hij bepaalt hoe Hij gediend wil worden, innerlijk in je hart en uiterlijk in Zijn dienst en inzettingen. Aanvaard dat toch, eerbiedig dat en houd dat zuiver zoals Hij het heeft voorgeschreven. Wijk daar toch niet van af! Ook niet bij het volwassen of ouder worden. Ga de Heere toch niet dienen op een ándere wijze dan Hij Zelf in Zijn Woord ons heeft voorgeschreven. Blijf bij die eenvoud en Schriftgebondenheid!

Dit luistert best nauw. Zo zelfs, dat de Heere uitdrukkelijk waarschuwt voor de doorwerking van deze eigenwillige godsdienst. Deze 'misdad' verwoest niet alleen je eigen ziel, maar het is ook zo meeslepend. Je trekt anderen erin mee. De keuzes die jij (jong) maakt, hebben gevolgen voor je nageslacht, waaraan je misschien niet eens denkt, of dat nog heel jong is. De stappen die je (kerkelijk) zet, hebben namelijk enorme gevolgen voor de volgende generatie(s). Want dit kwaad

is menselijk gezien onherstelbaar. Het vreet op een vreselijke wijze voort in het huwelijks- en gezinsleven. Dat gaat schijnbaar zo gemakkelijk. Dat schijnt vanzelf te gaan. Dat heeft ons hart mee. Dat heeft de tijd mee. Wat gemakkelijker, wat lossler, wat eigentijdsder!

Ik wil met name in de periode van relatievorming en bij de kerkelijke keuze onze jonge generatie deze bedreiging bij het tweede gebod op het hart binden! Hoort des Heeren Woord. Bij de stappen die je zet als het gaat om de dienst des Heeren. Overdenk biddend de consequenties voor jezelf en je (eventuele) nageslacht. Dan gaat het ook over: is dit de moeder van mijn kinderen, is dit de vader van mijn gezin, is dit de plaats van mijn inwoning? enz. De Heere telt in dit gebod tot drie of vier, in de doorwerking van Zijn verbondswraak. Hij telt tot duizend, als het gaat om de doorwerking van Zijn verbondstrouw, tot in de geslachten. Aanbidders van het beeld, wees gewaarschuwd. Want Hij bezoekt het verachten van Zijn Woord tot in de derde en vierde generatie.

v. A.

Het leven is zo broos

De redactie heeft aan enkele oudere ouderlingen (en oud-ouderlingen) gevraagd om nog eens een boodschap na te laten aan de jonge generatie. Wat zouden ze, in de avond van het leven, nog tegen de jongeren willen zeggen? Vandaag deel 4.

Wat ik nog zeggen wil... Zo heet deze rubriek. Het lijkt alsof er haast bij is. En er is natuurlijk ook haast bij, want nu kan het nog. We kunnen nu nog iets doorgeven, een goede boodschap, een eerlijke raad.

Een ouderling

Mag ik jullie wat uit mijn leven vertellen? Ik was 11 jaar. Met mijn kleine broertje reed ik op de fiets van school naar huis. Langs de weg lagen nog de zandzakken opgestapeld van de februariramp in 1953. De trapper van de fiets van mijn broertje raakt vast in de zandzakken. Hij valt. Er passeert net een vrachtauto, waar mijn broertje met zijn hoofd tegenaan valt. Stil ligt hij op de grond, zwaargewond! Ik roep: 'Breng hem gauw naar het ziekenhuis!' Een oude man, die er bij is komen staan, schudt zijn hoofd. Hij zegt: 'Joh, je broertje leeft niet meer'. Thuis hebben we voor onze stoel de knieën gebogen en hebben we aan de Heere gevraagd: 'O Heere, help toch'. Woorden schieten tekort, als het voor je broertje eeuwigheid geworden is. Wat ik nu tegen jullie zeggen wil? Dit: 'Het leven is kort, zo broos. Zoek toch de Heere, nu het nog kan. Denk toch niet: ik heb nog een heel leven voor mij'.

De eeuwigheid

De Heere drukte de eeuwigheid op mijn hart. Op onze boerderij kwam Gods volk vaak bijeen om te spreken van de wegen die de Heere met hen hield. Maar ik stond overal buiten. Ik was wel innig jaloeers op die mensen. Wat keek je toch hoog op tegen het volk van God. Maar er waren ook tijden dat de zonde zo'n kracht deed, dat de wereld zo begeerlijk leek, dat ik dacht wel nooit meer bekeerd te kunnen worden. Toch sterkte de Heere ook vaak. Ook in de tijd van militaire dienst. Als je 's avonds als enige op de slaapzaal je knieën boog, en als de anderen vroegen: 'Zeg, je denkt toch niet dat je Jezus bent?' Wat een vurige pijlen zijn dat.

Op oudejaarsavond moesten we in de kazerne overblijven. Er zou een groot feest op onze kamer worden georganiseerd, met muziek en sterke drank. Ik zei: 'Jongens, ik ben er niet bij, ik ga vanavond naar kennissen in Sprang-Capelle'.

O, zeiden ze, 'Jij bent zeker te vroom om mee te doen. Maar je zult meedoen! Als je vanavond terugkomt, binden we je vast op bed en gieten we je vol met jenever'. Wat is het dan benauwd.

Die oudejaarsavond mocht ik onder het gehoor zitten van een ouderling die een oudejaarspreek las. Na de dienst ging ik op de brommer terug naar de kazerne. Het sneeuwde hevig. De weg was spekglad. Buiten was het gevaarlijk. Vanbinnen was het benauwd. Maar onderweg was het alsof de Heere Zijn lieve gunst in het hart afdrukte. Het was alsof een licht me omscheen en de Heere beloofde voor mij te zullen zorgen.

In de kazerne was alles in rep en roer. In de kamer was 't één grote bende. Toch was er niemand die mij aanraakte. Tussen alle rommel door mocht ik rustig gaan slapen.

Kijk, jongelui, die dingen zou ik zo graag nog eens aan jullie willen vertellen. Als je in Zijn inzettingen mag leven, wil de Heere daaraan Zijn hoge goedkeuring weleens geven. Nee, dat zijn geen verdiensten van onszelf, want je moet zo vaak ervaren dat je niet Gods eer bedoelt. Dat je Hem niet kunt vrezen en eren zoals Hij dat van ons vraagt. Dat geeft een diepe smart in het hart, dat dat niet te kunnen leven zoals Hij het vraagt.

De genademiddelen

Jonge vrienden, wat zijn we bevoorrecht dat we mogen verkeren onder de genademiddelen. De prediking en de lessen op catechisatie hebben in onze jonge jaren wel eens diepe indrukken nagelaten. Het gaf een doorleefd Godsgemis, een heimwee naar een God Die je niet kende, maar waarop toch zoveel betrekking gevallen was.

Nee, lieve jeugd, dat geeft geen treurig of somber leven. Het gaf een leven dichtbij de Heere, waarnaar ik nu nog weleens terug verlang, omdat de Heere in die weg weleens druppels van Zijn liefde in het hart wilde geven. De Heere is het zo waard om geëerd, gediend en gevreesd te worden. Dit is wat ik nog zeggen wil. Maar er is wel haast bij.

Ik zou ook nog graag een paar andere dingen zeggen. Tot volgende week!

(wordt vervolgd)

In het wapenhuis

Nadat Christen in de studeerkamer onderwijs vanuit Gods Woord mocht ontvangen, wordt hij gebracht in het magazijn waar ze hem allerlei oorlogstuig laten zien.

ds. B.J. van Boven,
De Valk-Wekerom

Hij ziet dat er een overvloed aan wapens is. Zelfs zoveel dat er net zoveel mensen in dienst van de Koning kunnen komen als dat er sterren aan de hemel staan! Deze les moest voor Christen tot bemoediging zijn. Maar hij ziet ook welke wapens er zoal zijn: zwaarden, schilden, helmen, harnessen en schoenen.

Onwillekeurig denken we aan Efeze 6:11-18, waar het gaat over de geestelijke wapenrusting. Als de Heilige Geest Gods arme en bestreden volk inleidt in dit wapenhuis, dan wordt hen daar die wapenrusting geopenbaard. Paulus wijst daar op de gordel der waarheid. De geestelijke strijder wordt oprecht, eerlijk gemaakt, tegenover de geveinsdheid, die van nature in ons hart leeft. Maar hij krijgt ook de leer der waarheid lief, tegenover allerlei dwaalleer en ketterijen.

Het tweede wapen is het borstwapen der gerechtigheid. Dat is het harnas waarmee een geestelijke strijder alleen voor God kan bestaan. De gerechtigheid die door de Koning is verworven en wordt gegeven en een leven in godzaligheid tot vrucht heeft. Het derde wapen zijn de schoenen van de bereidheid van het Evangelie des vredes, waardoor de strijder leert rekenschap te geven van de hoop die in hem is. Het vierde wapen is het schild des geloofs, waarmee hij de vurige pijlen van satan leert uitblussen.

Het vijfde wapen is de helm der zaligheid, waardoor de hoop verlevendigd wordt. Het zesde wapen is het zwaard des Geestes, dat is Gods Woord. En het zevende wapen is het gebed, gewerkt door de Heilige Geest in het hart van de oprechte strijder.

De wapendragers gezien

Maar Christen mag ook zien hoe men in de praktijk van het leven met die wapens mocht omgaan. Hij ziet de staf van Mozes, waardoor een pad gebaad werd door de Rode Zee. De hamer en spijkers van Jaël, waardoor Sisera gedood werd, worden hem getoond. Hij mag de bazuinen en fakkels bewonderen, waardoor Gideon de overwinning behaalde. Maar ook de eenvoudige ossenstok van Samgar, de ezelskaak van Simson en de steen van David, waarmee de vijanden werden omgebracht. En tenslotte het zwaard, waarmee de Heere de

zondige mens zal doden.

En dan staat er zo eenvoudig: 'En nadat ze dat gedaan hadden, gingen ze weer naar bed'. Dus na al die indrukken krijgt Christen weer een ogenblik rust.

Zo onderwijst de Heere Zijn kinderen altijd vanuit Zijn Woord. Daar wordt de praktijk der godzaligheid beschreven. Daardoor wil de Heilige Geest Zijn kinderen ook onderwijzen, opdat ze in Gods Woord een meeloper zouden krijgen in hun geestelijke strijd. Juist Gods kinderen beleven dat ze in die strijd van zichzelf met de getoonde wapens niets kunnen doen. Het is alleen de Heere Zelf die hun handen vaardig kan maken tot de strijd en hun oog kan vestigen op de grote Overwinnaar in de strijd. Geliefde lezer(es), kennen wij deze goede strijd? Van nature strijden we immers tegen God. Het is zo'n eeuwig wonder als we daaraan ontdekt worden en leren capituleren voor God om in die weg van leger te veranderen. Dan komen we onder de banier van deze Koning, waar we onszelf meer en meer tegenvallen.

De wapenrusting gegeven

De volgende dag krijgt Christen nog een vergezicht op de Liefelijke Bergen. Als hij vraagt hoe dat land heten mag, krijgt hij als antwoord: 'Men noemt het Immanuëls land en het is toegankelijk voor alle pelgrims'. De reis gaat echter door en Christen wordt geroepen om toegerust te worden voor de strijd. De wapens zien, is wel groot, maar hij moet ze ook dragen. En zo toegerust vertrekt Christen om verder te gaan op zijn reis naar de hemelstad.

Zo krijgen Gods kinderen tijden van rust en tijden van strijd. Die wisselen elkaar af. Ze zouden de tijden van rust wel willen vasthouden, maar dat gaat niet. En juist na momenten van zoete rust en liefelijke vergezichten is het gevaar van afglijden zo groot. De satan loert op hun ondergang en hun eigen vlees trekt hen af van God. Daarom is die geestelijke wapenrusting zo onmisbaar nodig op reis naar het hemels Jeruzalem.

*Nu breekt de dag weer aan,
en Christen wordt geleid,
Naar 't huis vol wapens
en vol kleren tot de strijd.
Hij mag de helden zien,
die in Gods Woord beschreven,
De overwinning kregen,
tot in het eeuw'ge leven.*

(slot)

Christenen worden vermoord in Nigeria – en de wereld zwijgt... [1]

Op 15 maart 2019 vond een aanslag plaats op moskeebezoekers in Nieuw-Zeeland. Niet minder dan 50 mensen, waaronder vrouwen en kinderen, verloren daarbij het leven.

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

In Nigeria werden 120 christenen, waaronder vrouwen en kinderen, om het leven gebracht.

De tragedie in Christchurch trok de aandacht van de gehele wereld. Dagenlang werd over niets anders gesproken op het nieuws. Demonstraties werden gehouden en wereldleiders kwamen met krachtige veroordelingen.

In dezelfde week en in de twee weken daarvóór werden in Nigeria 120 christenen, waaronder vrouwen en kinderen, om het leven gebracht. Vrijwel niemand sprak echter over deze moordpartijen. Demonstraties werden nergens gehouden en niet één wereldleider betuigde zijn deelneming met de nabestaanden. Zoekt u naar een voorbeeld van meten-met-twee-maten of naar een definitie van hypocrisie? U hoeft niet meer te zoeken.

Terreurdaad in Nieuw Zeeland

Laat er geen misverstand over bestaan. Wat er in Nieuw-Zeeland gebeurde, is afschuwelijk. Islamitische medemensen werden zonder pardon neergeschoten door een blanke Australiër die immigranten uit andere culturen wilde opruimen, aanhangers van de islam haat en wraak

wilde nemen voor de aanslagen van moslims in West-Europa en elders. Voor zo'n houding hebben wij geen goed woord over. We voelen alleen maar afkeer en verdriet over deze terroristische aanslag. De vraag blijft echter: vanwaar die mediahype? En vanwaar die dubbele standaard?

Aanhoudende terreur van Boko Haram

Inmiddels zijn we vertrouwd geraakt met de naam Boko Haram. Het gaat hier om een islamitische terreurbeweging die het noordoosten van Nigeria al jarenlang onveilig maakt. Hun aanslagen hebben reeds aan 27.000 mensen het leven gekost en geleid tot een vluchtelingenstroom van bijna twee miljoen mensen. Boko Haram opereert zoals ISIS dat deed en doet in het Midden-Oosten. Meisjes worden gekidnap, verkracht, gedwongen hun geloof af te zweren en vervolgens uitgehuwelijkt aan moslimstrijders. Vooral christelijke kerken en voorgangers moeten het ontgelden. Moskeeën en imams treft hetzelfde lot; althans, wanneer zij niet radicaal genoeg zijn in de ogen van deze extremisten. De regering van president Buhari (onlangs

herkozen voor een nieuwe ambtstermijn) heeft beloofd hiertegen op te treden, maar in de praktijk blijkt daar bitter weinig van. De diepe ellende van de Nigeriaanse bevolking was een van de redenen waarom de kerk in Duitsland een oproep deed tot voorbede op zondag 17 maart. Ook onder ons zou een dergelijke oproep niet misstaan. Van Boko Haram gaat nog steeds een grote dreiging uit; niet alleen in Nigeria, maar ook in de omliggende landen – Kameroen, Tsjad en Niger.

Snelle opmars van de Fulani's

Veel minder bekend zijn de Fulani's. Deze bevolkingsgroep (verwant aan de Hausa's) bestaat over het algemeen uit zeer fanatieke moslims. Eeuwen geleden heeft deze stam het noorden van het land geïslamiseerd. De Fulani's geloven dat Allah hen voorbestemd heeft niet om geregeerd te worden, maar om zelf te regeren. Sommigen van hen wonen in steden, maar de meeste Fulani's zijn nomaden. Zij trekken met hun kudden van plaats naar plaats, op zoek naar weidegrond. Aangezien het noorden te lijden heeft onder grote droogte en het bevolkingsaantal in Nigeria (een land met bijna 200 miljoen inwoners) voortdurend toeneemt, trekt deze herdersstam steeds verder naar het zuiden, naar het gebied dat overwegend christelijk is. Dit leidt tot grote spanningen met de lokale bevolking. De Fulani's claimen land dat hun niet toebehoort en gaan botsingen niet uit de weg. Ze zijn immers sterk bewapend en voelen verachting voor de aanhangers van het christelijk geloof. Hun uiteindelijke doel is de islamisering van heel Nigeria. In de noordelijke staten is de sharia-wetgeving al ingevoerd; nu wacht ook het midden en zuiden van het land. Interessant detail in dit verband is dat de president zelf ook een Fulani is. Het is te begrijpen dat ambtsdragers en leden van onze zusterkerk in Nigeria zich grote zorgen maken. De Fulani's bevinden zich inmiddels overal. Ze zaaien dood en verderf. In de zogenaamde Middle Belt van Nigeria brachten ze alleen al in 2018 duizenden christenen om het leven. De laatste tijd houden ze vooral huis in Benue State, het gebied waar indertijd onze zending werkzaam was in het kader van de Methodistenkerk. Benue State grenst aan Ebonyi State, het gebied waar de Nigeria Reformed Church haar hoofdkwartier heeft. Er ligt slechts een rivier tussen deze twee staten en de grens is poreus.

(wordt vervolgd)

Een plaats gekregen

De kerstvakantie van 1901 wordt voor Kersten drukker dan ooit. Hij ontvangt een uitnodiging vanuit Meliskerke, een kleine gemeente die vanwege verdeeldheid in grote nood is. De jonge oefenaar besluit om onder biddend opzien gehoor te geven aan deze noodkreet.

A. Bolier,
Elspeet

De heenreis op de druilerige Eerste Kerstdag is verre van aangenaam. Doorweekt door de regen en besmeurd met Zeeuwse klei komt hij aan. Veel tijd om hierover te klagen is er niet, want de arbeid roept. Niet zonder zegen mag hij het Woord verschillende keren uitdragen. Na de Kerstdagen wordt hem verzocht ook de laatste zondag van het jaar voor te gaan. De ervaren hulp van Boven geeft Kersten vrijmoedigheid om 'ja' te zeggen. De broeders kerkenraad hebben nog wel een verzoek. 'Meester, we zijn gewend dat op zondagmiddag de Catechismus behandeld wordt.' 'Maar daar heb ik nog nooit uit gepreekt!' 'Dat kan, maar dat zijn we wél zo gewend'. De oefenaar staat even perplex. 'Maakt het nog uit welke zondagsafdeling het is?' 'Nee hoor, als je de Catechismus maar behandelt!'

Kersten gaat terug naar de boerderij waar hij verblijft. Hij buigt zijn knieën: 'Heere, Gij weet alle dingen. Het is me opgedragen en ik weet niet wat ik moet doen. Maar als ik straks de Catechismus opensla, bepaal Gij mij er dan bij welke zondag ik behandelen moet!'

Hij voegt de daad bij het gebeden woord en slaat de Catechismus open. Het is zondag 21 – júlst de zondag die ook handelt over de algemene, christelijke kerk en de gemeenschap der heiligen. Een heel toepasselijk woord voor deze verscheurde en verdeelde gemeente.

Wat predikanten en afgevaardigden niet hebben kunnen bewerkstelligen, gebeurt nu in korte tijd. Het kleine kerkje is overbezet tijdens de diensten waarin hij voorgaagt.

Avond aan avond zoeken Gods kinderen elkaar op. Het wordt een ware geestelijke feestweek in het Zeeuwse gewest.

Geroepen

Het staat voor de gemeente van Meliskerke als een paal boven water: deze jongeman moet hun voorganger worden. Tijdens de ledenvergadering wordt unaniem besloten dat Kersten moet worden beroepen. Ondertussen is de oefenaar nog steeds 'meester Kersten van de Keucheniuschool'. Maar nadat de Heere hem de weg wijst uit Psalm 32:8 – 'Mijn oog zal op u zijn' – weet Kersten zeker wat hem te doen staat.

Op zijn verzoek wordt hem in februari 1902 eervol ontslag verleend. Verschillende kinderen van God in Meliskerke ontvangen

gebedsworstelingen én het geloof dat oefenaar Kersten de gemeente zal mogen gaan dienen. De blijdschap is groot, wanneer de gemeente verneemt dat het beroep inderdaad aangenomen is. Zo wordt Gerrit Hendrik Kersten op 19-jarige leeftijd tot lerend ouderling bevestigd en als oefenaar aan de gemeente verbonden. Ds. Pieneman weet dat sommige kritische kerkenraden zijn pupil eigenlijk nog te jong vinden. Daarom heeft hij een toepasselijke bevestigingstekst gekozen: 'Niemand verachte uw jonkheid'. De woorden waarmee Kersten zijn werk aanvangt, kunnen we bijna raden: 'Troost, troost Mijn volk!'

Gezegend

In de jaren daarna zijn er ondanks de zorgen redenen tot dankbaarheid. Oefenaar Kersten mag het kerkverband als predikant gaan dienen. Ook treedt hij in het huwelijk met Catharina Adriana Wisse. In Meliskerke breekt een geestelijke bloeitijd aan. Ds. Kerstens bediening draagt veel vrucht. De gemeente van Meliskerke groeit en het volk van God is verblijd. Er komt een geestelijke opleving in het Zeeuwse gewest.

Tekenend is een gebeurtenis na een avonddienst. Gods nabijheid is zo intens merkbaar dat de gemeente diep onder de indruk blijft zitten. Verschillende kinderen van God beginnen in de kerk met elkaar verder te spreken over het Woord dat zij gehoord hebben. Daarna vertrekken ze, zoals altijd op de zondagavond, naar de pastorie. Ook daar wordt gesproken en gezongen over de rijkdom van Gods genade in Christus Jezus. De tijd wordt vergeten. De nacht valt in, maar niemand denkt eraan om naar huis te gaan. Pas in de vroege morgen loopt het gezelschap ten einde, omdat de boeren bij de pastorie worden opgetrommeld. De koeien moeten nodig gevoerd en gemolken worden. Stromen van zegen vloeien door Zeeland. Wat is de HEERE goed!

(wordt vervolgd)

Verder na (emotioneel) overspel

VERDER NA OVERSPEL

DEPRESSIE

HOUD ME VAST

VERSTRIKT

Kees en Anja(*) zijn 17 jaar getrouwd en hebben drie kinderen. Ze zijn al jaren bevriend met een ander echtpaar, Karel en Marieke(*). Hun kinderen zijn van dezelfde leeftijd en het klikt goed tussen hen.

dat hij goed met Marieke kon praten en ze begrepen elkaar. En van het één kwam het ander.

Een wond

Er is iets ingrijpends gebeurd in je huwelijk als er sprake is geweest van overspel. Het is als het ware een grote wond. Het is belangrijk om goed voor deze wond te zorgen. Hoe beter wij er voor zorgen, hoe beter het geneest. Maar het litteken blijft! Kees wil er niet meer over spreken. Hij wil als het ware snel een pleister op de wond doen en er verder niets meer aan doen. Dat is niet goed. Dan gaat de wond ontsteken. Goede wondverzorging is eerst alle pus en viezigheid eruit halen - en dat doet pijn - en dan de wond laten genezen door er bijvoorbeeld zalf op te smeren. Goede wondverzorging is met elkaar in gesprek gaan, leren emotioneel verbinding met elkaar te maken en vanuit die verbinding toewerken naar herstel van de relatie. Hopelijk komt er dan ruimte voor berouw en voor vergeving. Berouw ten opzichte van God en van elkaar. Daarbij is het gebed belangrijk. Gebed van en voor de hulpverlener, maar ook het gebed van en voor het echtpaar. Als het pastoraat betrokken is, nemen we met toestemming van de hulpvragers contact met hen op om samen te werken.

Hulp zoeken is kracht

Hulp zoeken voor je relatie kan een grote stap zijn. Maar het is wel een belangrijke en noodzakelijke stap. Het is verantwoordelijkheid nemen. Je voelt je kwetsbaar, maar je bent sterk. Het huwelijk is door God gegeven en waard om voor te vechten!

*) De namen zijn gefingeerd.

Joke Zwerus, maatschappelijk werker
jczwerus@stichtingdevluchtheuvel.nl
tel. De Vluchtheuvel: 0113-213098

De laatste tijd viel het Anja op dat Kees vaak met Marieke aan het appen was. Voorheen mocht ze altijd in zijn telefoon kijken, de laatste tijd mocht dat niet meer. Toen Kees een keer onder de douche stond en zijn telefoon beneden had laten liggen, heeft Anja in zijn Whatsapp contacten gekeken. Daar las ze het app-contact tussen Kees en Marieke. Ze schrok enorm, want de gesprekken gingen niet alleen over koetjes en kalfjes, er waren ook seksueel getinte appjes bij. Toen Kees beneden kwam heeft Anja hem hiermee geconfronteerd. Een flinke ruzie volgde, daarna een periode van zwijgen. Uiteindelijk hebben Kees en Anja zich bij De Vluchtheuvel aangemeld.

Overspel bestaat uit meerdere varianten. Fysiek overspel, waarbij er sprake is van lichamelijk intimiteit, en emotioneel overspel waarbij sprake is van emotionele intimiteit. Beide tasten de basis van het huwelijk aan en dat is 'vertrouwen'. In het huwelijk is het belangrijk dat man en vrouw zich veilig en vertrouwd voelen. Ze gaan er in een veilige relatie vanuit dat ze op elkaar kunnen bouwen en elkaar kunnen vertrouwen. Overspel bedreigt deze veiligheid en gooit alles overhoop. Niets is meer zoals het was en alles wordt onzeker.

Vragen

Anja ging zich afvragen of Kees nog wel echt van haar houdt. En of ze wel aantrekkelijk genoeg voor hem is. Ze wil verder met hem, maar niet op deze basis. Kees vraagt zich af hoe dit heeft kunnen gebeuren. Hij verwijt Anja dat ze er niet altijd voor hem was en eigenlijk wil hij een streep onder het gebeuren zetten en er niet meer over praten. Dat maakt Anja boos, want zij wil precies weten wat er gebeurd is en wat hij voor Marieke voelt. Ze bestookt hem met vragen. Kees wil er niet meer over praten en trekt zich terug.

Tijdens de behandeling bespreken we met Kees en Anja hoe hun relatie is en was. Een belangrijke vraag is hoe dit heeft kunnen gebeuren. Duidelijk moet zijn dat er nooit een excuus is voor overspel. Hoe moeilijk je relatie ook kan zijn, dat is nooit een reden om een relatie met een ander aan te gaan. Van veel echtparen, waar sprake is geweest van overspel, hoor ik dat ze al jaren langs elkaar heen leven. De opvoeding van de kinderen slokt veel aandacht op en beiden lijken geen verbinding meer met elkaar te kunnen maken. Ieder leeft op zijn eigen eilandje. Vaak zijn er ook spanningen op seksueel gebied. Eenzaamheid in het huwelijk is dan een feit. Kees merkte

Luister naar de preek meer dan naar het orgel

Over orgels en organisten is in De Saambinder veelvuldig geschreven. Ds. G.H. Kersten kreeg er enkele keren een vraag over. We lezen van organisten die veertig, vijftig jaar of zelfs nog langer gediend hebben en ook werd aandacht gegeven aan de VOGG, de Vereniging van Organisten, die in 1949 werd opgericht.

A. Bel,
Vlaardingen

‘In vele Zeeuwse en ook wel Hollandse gemeenten is geen orgel. Dat geldt niet alleen voor Gereformeerde Gemeenten, maar ook enkele Hervormde kerken zingen zonder orgel’, zo schreef ds. G.H. Kersten in De Saambinder van 9 juli 1931. Hij vervolgde: ‘Het gemis van een orgel heeft echter grote invloed op het zingen. Dat is in vele plaatsen droevig slecht. Zelfs de bekendste psalmen kan men niet uitzingen. Om dit euvel te bestrijden, bestaan hier en daar zangverenigingen, die eens per jaar onder leiding van de kerkenraad een openbare zangavond houden. Het karakter van deze zangverenigingen is geheel anders dan van de - laat het mij nu maar zeggen - hupse verenigingen, met dametjes in een licht kleed enzovoort. De zangverenigingen in de Gereformeerde Gemeenten, voorzover ik die ken, beoefenen de psalmen en enkele liederen, door de kerkenraad goedgekeurd. Ik heb zelf meermalen gecontroleerd of alles in goede orde verliep, en ik kan niet anders dan deze, zó geleide verenigingen steunen!’

Zangers en speellieden

Enkele jaren later, op 22 april 1937, schreef ds. Kersten: ‘Er zijn gemeenten waar het gezang zo plechtig geschiedt, dat ik het betreuren zou wanneer men daar een orgel in de kerk zou brengen. Er zijn plaatsen waar het orgelspel zó slecht is, dat ik wensen zou dat het orgel maar zweeg. Maar ook is het gezang zonder orgel soms dermate, dat het meer ontsticht dan stichting

Ds. J.W. Kersten is twaalf jaar organist geweest in de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Boezemsingel.

geeft. Men kan de eenvoudigste psalmen niet zingen zonder zó veel te zakken, dat twee, driemaal een regel een octaaf hoger wordt ingezet. In zulke plaatsen kan men schier geen orgel missen’. In hetzelfde artikel schetst hij de weerstand die er in de tijd van de Reformatie tegen orgels bestond. ‘In het begin van de Reformatie zat men in ons land veelal met roomse organisten, die maar al te zeer een roomse orgelbediening gaven. Dat kwaad moest men uitsnijden. Men wierp liever alle orgels uit de kerken dan dit verderfelijks orgelspel toe te laten. En zo iets dergelijks weer opkwam, zouden wij niet anders

mogen handelen. Daarom is ook wel te bedenken dat men niet om de muziek ter kerk komt. Het harde spelen van sommige organisten, waardoor men van het gezang schier niets meer hoort, lange voor- en tussen- en naspelen zijn niet aan te prijzen. De dienst des Woords en der sacramenten moet steeds het enige blijven waarom men ter kerke gaat en waaraan al het andere ondergeschikt is. En als men dat maar in het oog houdt, kan ik een matig gebruik van een orgel tot begeleiding van de zang niet geheel afkeuren. Men wachte zich er wel voor in kerken waar geen orgels zijn deze met geweld in te voeren en tweespalt in de kerk te verwekken. Maar dan blijft het wel eis dat men zich oefene in het zingen der psalmen. En voorts: verdraag elkander in de liefde. Luister naar de preek meer dan naar het orgel!’

De dienst des Woords en der sacramenten moet steeds het enige blijven waarom men ter kerke gaat en waaraan al het andere ondergeschikt is.

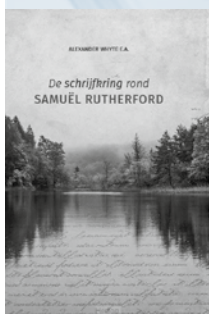
Vader en zoon Van Reenen

Overigens waren er lang geleden soms organisten die niet eens lid waren en benoemd waren omdat er in de eigen gemeente niemand was die in staat was om het orgel te bespelen. Dat was in Leiden het geval. Maar toen de organist op zondag met het openbaar vervoer vanuit Den Haag naar Leiden kwam, was de maat meteen vol en kreeg hij ontslag. De man had een in onze kringen niet zo’n gangbare naam: hij heette Duck. Hij was het met het ontslag niet eens en schreef een brief met een geagiteerde toonzetting. Ds. G. van Reenen diende hem netjes van repliek. De laatste regel van de brief luidde: ‘Wij wensen den heer Duck veel geluk’. Een zoon van ds. G. van Reenen had kennelijk ook wel wat van zijn vader als het om een bijzondere manier van uitdrukken gaat. Deze zoon, H.N. van Reenen, was organist in Den Haag en al in een vroeg stadium betrokken bij het werk van de VOGG. Later is hij ouderling geworden. Toen er eens een organist benoemd moest worden, werd zijn mening gevraagd over het orgelspel van de kandidaten. Van Reenen zei over een van hen: ‘Volgens mij weet zijn linkerhand niet wat zijn rechterhand doet!’

(wordt vervolgd)

Boekennieuws

"De schrijfkring rond Samuël Rutherford", Alexander Whyte e.a.; uitg. Om Sions Wil, Alblasserdam; 219 blz., € 18,95.

De schrijfkring rond Samuël Rutherford

De brieven van Rutherford zijn al velen tot zegen geweest, vanwege de warme en pastorale toon en de doorleefde vroomheid die er aan ten grondslag ligt. Alexander Whyte (1836-1921) predikant van de Free Church of Scotland, hield in 1891 in de St. George's Free Church in Edinburgh 24 lezingen over deze brieven. Hij besprak de karakters van de mensen aan wie Rutherford schreef, gaf biografische informatie over hen en mediteerde over hun geestelijke gesteldheid. Deze lezingen werden in 1894 uitgegeven onder de titel "Samuël Rutherford and some of his correspondents". Uitgeverij Om Sions wil heeft deze lezingen nu op de Nederlandse markt gebracht. In zijn brieven vertroost Rutherford verslagen harten, geeft hij raad aan radelozen en wijst hij dolende mensen de weg. Bij dat alles wijst hij onvermoeibaar heen naar Christus, want Hij alleen is het 'Wiens zegen meer waard is dan tien andere zegeningen samen', schreef Rutherford.

Whyte is een liefhebber van Rutherford. Dat is duidelijk. In een karakterschets noemt hij hem een geleerde, een theoloog, een strijder voor het geloof, een prediker en zelfs 'een echte heilige' (blz. 16). Rutherford was voor Whyte 'werkelijk van de meest serafijnse heiligheid'. Maar soms houdt hij in zijn bewondering te weinig maat, want ook Rutherford behoorde slechts tot het 'ellendig en arm volk', dat in dit moerbeidal nooit de hemelse maat zal halen. Over Rutherfords "Brieven" schrijft hij bijvoorbeeld: 'Als je in dat boek geschreven staat, is dat haast hetzelfde als in de he-

mel geschreven te staan' (blz. 31). Dat mag best iets bedaarder.

In dat licht is het temeer vreemd dat Whyte ook beweert dat Rutherford 'slechte ogen en een arm hart voor de ware godsdienst' zou hebben gehad (blz. 33). Zo zijn er meer uitdrukkingen niet even gelukkig gekozen. Whyte zegt dat Rutherford een 'walgelijke en hatelijke bevinding had van zijn eigen hart'. Het doopformulier spreekt betere taal: 'een mishagen aan onszelf te hebben...'. De verhouding tussen Rutherford en Marion M'Naught was volgens hem 'dweepziek' en in hun correspondentie gebruikten ze 'nacht en dag hun eigen extatische taal' (blz. 39). Whyte zal het goed hebben bedoeld, maar zulke dingen kan men toch beter anders verwoorden. Hoe dan ook, Rutherfords brieven blijven behoren tot klassiekers van de christelijke literatuur, waaruit al velen hoop, moed en vertroosting hebben mogen putten.

J. van 't Hul, Lieren

"De oogst is nog niet binnen, veertig jaar zaaien in Leeuwarden", A. Bel; uitg. CEC classis Kampen; 172 blz.; € 18,95.

De oogst is nog niet binnen, veertig jaar zaaien in Leeuwarden

Eind 2018 verscheen dit mooie boek ter gelegenheid van een bijzondere mijlpaal voor het evangelisatiewerk in Leeuwarden: veertig jaar mocht worden gezaaid. Een stukje van de geschiedenis rond onze post in het hoge noorden wordt daarin beschreven. De worsteling en het werk van de vier evangelisten die verbonden waren aan de post, komt héél dicht bij de lezer: evangelist Segers (1977-1991), Baan (1991-1998), Van de Breevaart (1998-2004) en De Visser (vanaf 2005). Zo lezen we van één van hen: 'Ik vind dat een evangelist zijn uiterste best moet doen om begrijpelijke taal te spreken. Dat laat onverlet dat ik bepaalde termen zoals rechtvaardigmaking, genade, verzoening en de doodstaat van de mens, onveranderd handhaaf. De boodschap is dat er in de mens geen vermogens meer liggen om iets tot zijn eigen zaligheid toe te brengen, zonder daarbij de menselijke verantwoordelijkheid op een zijspoor te zetten.'

De huidige evangelist spreekt ook van verwachting: 'De Heere gaat door met Zijn werk; daarom heb ik altijd moeite met de uitspraak 'ploegen op rotsen'. Heidezaad ontkiemt soms pas na tachtig jaar! Eens zag ik na een teleurstellende ervaring achter een boerderij de zon opkomen. Er liepen schapen in het weiland. Dat bemoedigde: de Heere gaat door. Hij heeft nog andere scha-

pen die van deze stal niet zijn'. Verder komt het werk van de vele vrijwilligers bij de diverse activiteiten in woord en beeld aan de orde. Maar ook de vele arbeid op de achtergrond van de classicale commissie en de werkgroep wordt belicht.

Het is een fraai boek dat een prachtig inkijkje geeft in het evangelisatiewerk. Als u het bestelt via ons deputaatschap Evangelisatie (www.evagg.nl), steunt u -nog meer- het evangelisatiewerk. De Heere zegene het werk in Leeuwarden en op alle andere plaatsen waar Gods Woord mag worden gezaaid. Naar het Woord van Prediker (11:6): 'Zaai uw zaad in den morgenstond, en trek uw hand des avonds niet af; want gij weet niet wat recht wezen zal, of dit of dat, of dat die beide tezamen goed zijn zullen.'

ds. B. Labee, Veenendaal

Veilig in de burcht

D. van Wijngaarden, Veenendaal

Ben je weleens in een kasteel geweest? Zo'n kasteel met dikke muren en sterke torens. Denk aan het Muider slot of Slot Loevestein.

Er is een gracht om het kasteel heen. Je loopt over de ophaalbrug en dan onder de poort door. Wat een stevige deur is dat, met een grote sleutel in het slot en zware grendels om dicht te schuiven! In andere landen zijn kastelen ook wel op een berg gebouwd, zoals de Wartburg waar Maarten Luther heeft gewoond. Daar woon je héél veilig. Vroeger waren deze kastelen erg belangrijk voor de mensen. In het kasteel was je beschermd tegen de vijanden. De wachter op de toren waarschuwde dat er vijanden in aantocht waren. De mensen vluchtten naar het kasteel of een burcht.

De ophaalbrug ging omhoog, zodat niemand over de gracht kon komen. De deur in de poort ging op slot. Wat veilig om daar binnen te zijn! Of niet? Nee, toch niet. Soms lukte het de vijand het kasteel te veroveren.

Waar ben je dan wel veilig? Luther zong het al: 'Een vaste burcht is onze God'. Ja, bij de Heere ben je altijd veilig. In de Bijbel, in Psalm 91 vers 2 staat het: 'Mijn Toevlucht en mijn Burg, mijn God, op Welken ik vertrouw'. Als je mag schuilen in Zijn Burcht, ben je veilig. In het leven nu en in de eeuwigheid. Ken je deze Schuilplaats al? Dat is een burcht waar de Heere de vijand verjaagt en Zijn kinderen beschermt tegen alle gevaren. Hij wil voor jou de enige Schuilplaats zijn. Hij wil je beschermen voor altijd. Heb je deze Schuilplaats nodig? Zing met een biddend hart Psalm

71:2: 'Wees mij een rots, om in te wonen; Een schuilplaats, waar mijn hart; Steeds toevlucht vindt in smart. Uw hoog bevel zal blijkbaar tonen, dat Gij, o groot' Ontfermer, Mijn burg zijt en Beschermer'.

vervolgverhaal

64

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Aan het einde van de eerste week zegt Juriga: 'Je hebt er goed aan gedaan haar mee te brengen, Martin'.

Deze heeft zijn stoel schuin tegen de buitenwand van de hut gezet en kijkt vergenoegd om zich heen. 'Ik dacht wel dat ze het goed zou kunnen vinden met Palko. Trouwens, wie zou dat niet!' De week is omgevlogen, zowel voor de beide mannen als voor Palko en zijn nieuwe tante. Hij heeft haar het verhaal verteld van de Zonnevallei en heeft haar het Boek laten zien. Hij leest er haar uit voor en vertelt hoeveel hij van de Heere Jezus houdt. Eva luistert dan met aandacht, maar soms is ze totaal afwezig en ver-

diept in haar eigen gedachten. Dan hoort ze Palko wel lezen, maar ze luistert niet. Het gaat langs haar heen en dat heeft Palko heel goed in de gaten. Op een dag, als ze weer zo stil voor zich heen zit te staren, vraagt hij: 'Denkt u aan Mischko, tante Eva?' Ze schrikt bij die vraag. Er komen tranen in haar ogen. Palko's hart vloeit over van medelijden. Hij slaat spontaan zijn armen om haar heen en zegt zacht in haar oor: 'Ik heb de Heere gevraagd of we Mischko mogen vinden'.

Hun hoofden zijn vlakbij elkaar en het donkerblonde golvende haar van Eva is niet te onderscheiden van de haardos van Palko. Het is één kleur en één glans. 'We gaan hem samen zoeken', belooft Palko. 'Oom Martin zei dat hij nu zo oud zal zijn als ik ben, klopt dat?' Eva knikt. 'Mijn hoofd is soms zo vreemd, dan kan ik niet goed denken en me ook niets meer herinneren. Maar hier word ik beter, dat voel ik. Sinds ik bij jou en de oude Juriga ben, heb ik nog geen hoofdpijn gehad. En het is nu al de vierde dag'.

Kerknieuws

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Goes,
ds. A. Schot te Nunspeet;
Te Houten en Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. W.A. Zondag te Woerden;
Te Sint Annaland,
ds. G.J.N. Moens te Lisse;
Te Waarde,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord.

Bedankt:

Voor Krabbendijke,
ds. A. Schot te Nunspeet;
Voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. B. Labee te Veenendaal.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 4 FEBRUARI

Ds. J.B. Zippro opent als consulent van de roepende gemeente Vlissingen de vergadering en stelt het memorandum over 2018 aan de orde:

In 2018 zijn overleden, uit de gemeente van Aagtekerke: J. Wisse op 5 januari, in de leeftijd van 80 jaar. Hij diende in het ambt van diaken en van ouderling. Uit Oostkapelle: Jacobus de Visser op 9 september, in de leeftijd van 95 jaar. Hij heeft de gemeente gediend als diaken en als ouderling. Uit Vlissingen: Op 24 februari C.J. Janse op 78-jarige leeftijd. Hij diende de gemeente als ouderling. Op 15 december J. van Belzen op 74-jarige leeftijd. Hij diende als diaken.
Het moderamen wordt als volgt samenge-

steld: preses: ds. J.B. Zippro, assessor: ds. S. Maljaars, scriba: oud. S. Riemens en quaestor: oud. A.J. van der Maas.
Evangelist A. van Setten krijgt gelegenheid om te vertellen over het werk in Merksem. Er komen nu twintig tot dertig bezoekers meer dan voorheen in de morgendiensten. Het Bijbeluurtje is een eenvoudige bijeenkomst. Daar komen anderen die nauwelijks naar de kerkdiensten komen. De evangelist vertelt nog over gemeentevorming. Dat is niet eenvoudig op een evangelisatiepost. Tenslotte bespreekt hij de liturgie van de leerdienst naar aanleiding van de Heidelbergse Catechismus. Van Setten vindt de leerdienst onmisbaar: 'Vaak kunnen de vragen die er leven in de middagdienst besproken worden of vanuit de leerdienst worden uitgelegd'. De preses wenst Van Setten de ondersteuning van de Heere toe.

Dan wordt de benoeming van twee leden voor de Classicale Evangelisatiecommissie aan de orde gesteld. Ouderling A.W. Overbeeke (Terneuzen) en diaken I. Matthijse (Meliskerke) worden voorgedragen. Hiermee gaat de vergadering akkoord.
Een van de kerkenraden vindt het gewenst dat we als kerk schuld belijden over onze houding ten opzichte van het Joodse volk voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog. Men vraagt om bespreking op de classis, tevens om dit punt door te sturen naar de PS Zuid en zo mogelijk naar de Generale Synode. Het gevoelen van de classis is om dit punt niet door te sturen naar de PS.

Als afgevaardigden naar de PS Zuid worden gekozen de predikanten ds. A.P. Baaijens, ds. J.M.D. de Heer, ds. S. Maljaars en ds. J.B. Zippro, en als ouderlingen J.P. Bosman, A.J. van der Maas, S. Riemens en M. Simons.

Er is een verslag van de laatste vergadering van de adviesraad van het Calvin College. Ds. De Heer wijst op de oproep van de adviesraad tot bezinning van de kerkenraden in verband met Bijbellezen in de gezinnen. Gebeurt dit nog? Verder bleek tijdens de vergadering dat de eerbaarheid van de kleding onder grote druk staat. Gevraagd wordt dit mee te nemen in de bezinning bij de kerkenraden.

De quaestor heeft een overzicht van de classisfinanciën over 2018 en de begroting van 2019 uitgereikt. In verband met de hoge kosten vraagt de classis bij de PS aandacht voor de structurele stijging van de afdracht aan de GS.

Als roepende kerk voor de volgende classisvergadering, op 28 juni, wordt Westkapelle aangewezen. Wanneer er geen punten ter behandeling zijn, wordt de vergadering gehouden op 6 september te Vlissingen. Ouderling M. van Mourik eindigt de vergadering.

Scriba S. Riemens

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Het telefoonnummer van ds. G. Mouw te Uddel is gewijzigd in 0644-759249. Het nummer 0577-402233 is vervallen.

Berichten

ZANGAVONDEN

Apeldoorn

Op zaterdag 6 april (19.00 uur) is er in de Geref. Gemeente te Apeldoorn een zangavond m.m.v. kinderkoor Met hart en stem, gem. koor Adoraim en mannenkoor Jubilate

Deo. Leiding: ds. R.A.M. Visser, collecte voor Theologische School.

Bodegraven

Op zaterdag 30 maart (19.30 uur) is er een zangavond in de Bethelkerk te Bodegraven

m.m.v. kinderkoren uit de classis Utrecht. Ruim 200 kinderen zingen t.b.v. het evangelisatiewerk in Leidsche Rijn. Leiding: veldwerker J.B. Kardol.

's-Gravenpolder

Op vrijdag 29 maart (20.00 uur) is er een orgelbespeling met samenzang in de Elimkerk te 's-Gravenpolder door Kees Doornhein; collecte voor de SEZ.

VERKOPINGEN

Benthuizen

Op zaterdag 30 maart houdt vrouwenvereniging Dorkas uit Benthuizen haar jaarlijkse verkoping (10.00-14.30 uur). Opbrengst is voor zending en evangelisatie en er wordt een gift gegeven voor de Theologische School. Adres: Dorpsstraat 65.

Brakel

Vrouwenvereniging Uno Animo te Brakel houdt zaterdag 6 april (9.00-13.30 uur) een voorjaarsfair in de zaal van de kerk. Opbrengst is voor zending en evangelisatie.

Elspeet

Op zaterdag 6 april (10.00-14.30 uur) houdt vrouwenvereniging Dorcas te Elspeet de jaarlijkse verkoping in gebouw "de Nachtegaal" Nachtegaalweg 11. Opbrengst is o.a. voor kerk, zending en evangelisatie.

Veen en Tilburg

Op vrijdag 5 en zaterdag 6 april wordt in Veen en Tilburg een tweedehands kledingverkoop gehouden, waarvan de opbrengst voor het evangelisatiewerk in Tilburg is. Op 5 april (10-16 uur) is de locatie: Vermatrac, Veensesteeg 16a, Veen; op 6 april (10-13 uur): buurtcentrum De Heijhoef, Kerkebosplaats 1 in Tilburg. Meer info: tel. 0610-325991.

Wolphaartsdijk

Verkoping door vrouwenvereniging Tabitha te Wolphaartsdijk op zaterdag 6 april (9.30-14.00 uur), in het verenigingsgebouw naast de kerk. Opbrengst is voor div. goede doelen.

UITNODIGING VAKANTIEWEEK

De Commissie Vakantieweken-uitgaande van de Vrouwenbond- organiseert van 29 juni tot 5 juli een vaarvakantie. Deze vakantie-week is bedoeld voor mensen die vanwege een lichamelijke beperking meer of minder zorg nodig hebben. Er gaan ook verpleegkundigen en verzorgenden mee als vrijwilligers. Op zondag worden de kerkdiensten op het schip gehouden. Tijdens de week worden er ook Bijbelstudies gehouden. Daarnaast doen we ontspannende activiteiten en bezoeken we steden waar we aanleggen. De vaarroute is: Dordrecht-Cuijk-Roermond-Mook-Arnhem-Wageningen. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Meer informatie: www.vakantiewekenvbng.nl of tel. 033-2863366.

VAKANTIEWEKEN VOOR OUDEREN

Heeft u zin om in de zomer gezellig een week met een groep op vakantie te gaan? Dan ontmoeten wij u graag tijdens een van onze Samen-uit-vakantieweken, georganiseerd door de Vrouwenbond van de Geref. Gemeenten.

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar in de volgende weken:

Voor ouderen van 50+

Markelo – Hotel Herikerberg*

- 15-22 juni, € 650,-

- 17-22 juni, € 530,-

Rijs – Hotel Gaasterland (met haal- en brengservice)**

- 06-13 juli, € 650,-

- 08-13 juli, € 530,-

Zeddam – Hotel Ruimzicht**

- 20-27 juli, € 650,-

- 22-27 juli, € 530,-

*eenpersoonskamertoeslag € 80-

**eenpersoonskamertoeslag € 30,-

Voor ouderen met zorgbehoefte

Lunteren – Het Bosgoed

15-22 juni, € 735,-

(eenpersoonskamertoeslag € 50,-)

Voor ouderen met dementie en hun mantelzorger

Ede – De Bosrand

17-21 juni, € 450,- p.p.

Opgave/inlichtingen: Mw. G.J. Harbers, tel. 0548-789834 of 06-13600798 (na 19.00 uur), e-mail: cv50.deelnemersadministratie@vrouwenbondgergem.nl.

Meer informatie en inschrijfformulier:

www.vakantiewekenvbng.nl.

PROMOTIE P.J. MALJAARS

Op 12 maart is aan de Technische Universiteit Delft ons gemeentelid P(ieter) J. Maljaars (29) gepromoveerd op het onderwerp 'Hydro-elastic analysis of flexibele marine propellers'. Zijn proefschrift beschrijft een berekeningsmethode om flexibele composieten (vezelversterkte kunststof) scheepsschroeven te analyseren en een validatie daarvan. Hij heeft samen met zijn promotoren en gespecialiseerde organisaties een wetenschappelijke doorbraak gerealiseerd door voor het eerst in de geschiedenis op ware grootte de vervormingen van een composieten schroef onder water te meten. Het maatschappelijke doel van zijn studie is om in de toekomst de flexibiliteit van composieten schroefbladen te gebruiken om tot betere ontwerpen te komen en zo het rendement en het schroefgeluid te verbeteren.

Wij willen onze jonge doctor van harte feliciteren met het resultaat van zijn studie. Hij heeft enkele stellingen bij zijn proefschrift gemaakt. Twee ervan willen we u niet onthouden:

- vrije abortus is het dieptepunt van het recht op zelfbeschikking;

- gezien de verslavende werking van sociale media is het absurd om deze nog langer sociaal te noemen.

Het is goed om te lezen dat hij niet alleen collega's en zijn vrouw bedankt, maar dat zijn dankwoord als volgt eindigt: 'Wanneer ik dit dankwoord zo zou eindigen zou ik het belangrijkste vergeten. Want wat heb ik dat ik niet ontvangen heb (1 Kor. 4:7). De gezondheid, kracht en wijsheid om deze promotiestudie te doen, heb ik daarom te danken aan Hem Die allen het leven, de adem en alle dingen geeft. Soli Deo Gloria'. Die gezindheid wensen wij hem ook voor de toekomst van harte toe.

Kerkenraad Alblasserdam

BETALING ABONNEMENTSGELD

Bij deze Saambinder ontvangt u de factuur voor het verschuldigde abonnementsgeld voor de periode van 1 april t/m 30 september 2019. Vanwege de btw-verhoging voor druk- en verzendkosten van 6 naar 9% per 1 januari 2019 heeft het deputaatschap voor De Saambinder zich genoodzaakt gezien het abonnementstarief van De Saambinder te verhogen van € 14.00 naar **€ 14,50** per halfjaar. Naast de factuurbetaling wordt een overbetaling ten behoeve van de Emerituskas bijzonder op prijs gesteld.

De opvolging en het extra aanmanen van achterstallige betalingen is arbeidsintensief en leidt tot extra administratiekosten. Het deputaatschap ziet De Saambinder vanwege de lezenswaardige inhoud graag in alle gezinnen. Extra kosten leiden echter tot een lagere afdracht aan de Emerituskas of tot een hogere abonnementsprijs. Wanneer u spoedig betaalt, helpt u ons onnodige kosten te vermijden.

Bij de abonnees die reeds gebruikmaken van automatische incasso, zal het abonnementsgeld binnenkort van hun bankrekening worden afgeschreven.

Factuur per e-mail

In het kader van duurzaamheid en kostenbesparing wil De Saambinder het halfjaarlijkse abonnementsgeld graag digitaal gaan factureren. Abonnees die gebruik willen gaan maken van digitale facturering kunnen op www.desaambinder.nl de daarvoor benodigde gegevens invoeren. We verzoeken onze abonnees vriendelijk maar dringend hiervan gebruik te maken.

Abonnees die vóór 31 augustus a.s. hun gegevens hebben ingevoerd, zullen vanaf oktober een digitale factuur ontvangen. Het blijft altijd mogelijk, ook bij digitale betaling, om bij elke betaling ook een overbetaling voor de Emerituskas te doen.

K.H. de Heer,

penningmeester deputaatschap
De Saambinder

Kerkdiensten

ZONDAG 31 MAART 2019

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalst 9.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W.J. Karels; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Mouw; Barneveld-Centrum 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. W. Silfhout; Delft 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Den Haag-Scheveningen 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Den Helder 18.00 uur ds. P. Mulder; Deventer 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Dinteloord 14.30 uur ds. G. Pater; Dirksland 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 9.30 uur ds. W. Harinck en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Drachten 19.00 uur ds. J.B. Huisman; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Emmeloord 18.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder;

Enter 14.30 uur ds. S.W. Janse; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. F. Mulder; Goes 14.00 uur ds. H.J. Agteresch; Goudswaard 10.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.30 uur ds. H. Brons; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Haamstede 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Hoofddorp 18.30 uur stud. M.L. Dekker; Hoogeveen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hoogvliet 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. H. Brons; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. W.A. Zondag; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezelinge 18.00 uur ds. S. Maljaars; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Leerdam 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Leiderdorp 10.00 uur stud. M.L. Dekker en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Lelystad 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 15.30 uur ds. A. Schot; Meliskerke 9.30

en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Zuid 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Mijdrecht 15.30 uur ds. J. van Laar; Moerkapelle 19.00 uur ds. B. Labee; Naaldwijk 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Nieuw-Beijerland 9.30 en 16.00 uur ds. J. Schipper; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Nieuwerkerk 15.00 uur stud. P.C. Vlot; Nieuwe-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. G. Pater; Nijkerk 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Ooltgensplaat 18.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Oostburg 14.30 uur ds. D. de Wit; Oosterend 10.00 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 15.30 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens; Opperdoes 15.30 uur ds. P. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Blok; Poederloij 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Poortugaal 19.00 uur ds. M.H. Schot; Poortvliet 14.30 uur ds. L. Blok; Puttershoek 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. H. Paul en 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. W. Mouw; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.30

NEDERLAND – EVANGELISATIELAND

Het evangelisatiewerk vanuit inloophuis 'Het Kompas' in Den Haag wordt verplaatst naar het kerkgebouw aan de Keizerstraat/Nieuwe Laantjes in Scheveningen. De classis Gouda van de Gereformeerde Gemeenten en EVGG willen met die verhuizing het werk een nieuwe impuls geven en zien daarom uit naar de benoeming van een:

Veldwerker
24-30 uur per week

Een NIEUWE START
in de Hofstad

De veldwerker is gezichtsbepalend voor de post in Scheveningen en geeft namens de evangelisatiecommissie (CEC) van de classis Gouda leiding aan het evangelisatiewerk. Hij draagt zorg voor de opzet, continuering en verdere uitbreiding van de evangelisatieactiviteiten. Er zal een intensieve samenwerking zijn met (de coördinator van) de werkgroep. De vrijwilligers uit de classisgemeenten worden door de veldwerker aangestuurd.

Meer informatie staat op onze website:
www.evgg.nl/veldwerker

Sluitingsdatum: D.V. 15 april 2019

EVGG
EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

(H.A.) en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Sliedrecht 11.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. G. van Manen; Stolwijk 15.00 uur ds. G. Clements; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. M. Karens; Urk 10.00 en 17.00 uur (openb. bel.) ds. P.D. den Haan; Utrecht 13.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 10.00 uur ds. P. Mulder en 15.30 uur stud. M.L. Dekker; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. A. Verschuure; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 19.00 uur ds. M. Joosse; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 2 APRIL 2019

Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Drachten 19.30 uur ds. G. Pater; Ede 19.30 uur ds. M. Joosse; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Middelhamnis 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Naaldwijk 19.45 uur ds. F. Mulder; Oosterland 19.30 uur ds. W.J. Karels; Oude-Tonge 19.30 uur ds. P. Mulder; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. W. Mouw.

WOENSDAG 3 APRIL 2019

Barendrecht 19.30 uur ds. C. Hogchem; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Hilversum 19.45 uur ds. J. Schipper; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. G. Pater; Meeuwen 19.30 uur ds. D. de Wit; Melissant 19.30 uur ds. A. Verschuure; Mijdrecht 19.30 uur ds. F. Mulder; Ooltgensplaat 19.30 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Oostvoorne 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Opperdoes 19.30 uur ds. A. Schot; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poederloijen 19.30 uur ds. H.J. Agteresch; Poortvliet 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Puttershoek 19.30 uur ds. S. Maljaars; Sliedrecht 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Hoogerland; Soest 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Stolwijk 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Uddel 19.30 uur ds. G. Beens; Veen 19.30 uur ds. E. Bakker.

DONDERDAG 4 APRIL 2019

Alblasserdam 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Beens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Gravenpolder 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Moerkapelle 15.30 uur (huw.bev.) ds. W. Harinck; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. J. van Rijswijk.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 31 MAART 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur ds. C. Harinck en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Autisme in je relatie?

Wat betekent het als er sprake is van autisme in je relatie?

Door middel van dit symposium gaan we in gesprek met u over facetten waarop regelmatig lijdensdruk en/of problemen ervaren worden, zoals bijvoorbeeld:

- Intimiteit en Seksualiteit
- Autisme gerelateerde problematiek in het gezin
- Cassandra syndroom.

Daarnaast krijgen deelnemers tijdens het forum de kans om (persoonlijke) vragen te stellen aan de sprekers.

Kom naar het symposium!

Sprekers

Ben Zijl, Ton Twigt en Marieke de Bruin-Nobel

Wanneer?

11 mei 2019 van 10:00u t/m 14:00u

Locatie

Zalencentrum Rehoboth, Driehoek 11, 6711 DH Ede

Kosten

€ 22,50 per persoon

Het symposium 'Autisme in je relatie' wordt georganiseerd door:

Aanmelden?

Digitaal via secretariaat@deviaa.nl

Deviaa

**BEN ZIJL
PSYCHO-SOCIAAL
THERAPEUT**

T 078 4444 000
E secretariaat@deviaa.nl

deviaa.nl

HERHAALDE OPROEP

HOUD JIJ VAN VERDIEPING?

WIJ ZOEKEN EEN REDACTEUR BUITENLAND

Heb je de ontwikkelingen rond Asia Bibi met meer dan gewone belangstelling gevolgd? Vind jij het boeiend om je grondig te verdiepen in wereldwijde godsdienstvrijheid? En ervaar je het als een uitdaging daar ook over te schrijven? Solliciteer dan op deze vacature!

EN EEN REDACTEUR ECONOMIE

De redactie economie wil meer aandacht geven aan inkomensproblematiek en het omgaan met geld en goed in Bijbels licht. Vind je het interessant om je hierin te verdiepen en erover te schrijven? Solliciteer dan op deze functie.

Kijk op werkenbijemg.nl en solliciteer **vóór 4 april** via sollicitatie@erde.nl.

Erdee Media Groep

APELDOORN • 055 - 53 90 222

Wij zijn op zoek naar

jou!

Juliana School
met het **Woord** op weg

Wij zoeken voor een aantal dagen

• Een leerkracht voor groep 8

voor de periode tussen de meivakantie en de zomervakantie (06-05 t/m 05-07). Een werktijdfactor tussen 0,4 en 1,0 is bespreekbaar.

Net klaar met je LIO-stage? Solliciteer gerust!

Wil je meer informatie, kom dan gerust even langs voor een bakje koffie of neem contact op met G. Hoogerland (directeur), 06-43466129
g.hoogerland@julianaschoolkrabbendijke.nl

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping!

Nieuw sanitair! Safaritent/stacaravan/
kampeerplaats/seizoensplaats/
jaarplaats. Kijk op www.dewelblok.nl
Tel. 0111-482523

Hymer T 674 CL te huur
van alle gemakken voorzien
Tel. 06-51267945

B&B Z.O. Engeland voor 2 pers.
In eigen sfeer. Ned. Spr.
Binnen bereik van London.
Info: email es@uwclub.net

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Meliëste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54
Waardenburg
0418 - 65 20 39
Werkendam
0183 - 70 10 17
Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Mediation of
bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

DE JONGE - CONSULTANCY

**Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.**

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl

Bezoek onze website voor meer informatie:
www.dejonge-consultancy.nl

Dynamisch • Effectief • Kwaliteit

De Ds. Koelmanschool is een school met circa
300 leerlingen in de stad **Gorinchem**. Vanaf het
nieuwe cursusjaar zijn wij op zoek naar een nieuwe

DIRECTEUR

HERHAALDE OPROEP

De identiteit van onze school beoogt de kinderen met beweging, betrokkenheid en afhankelijkheid te onderwijzen op grond van Gods Woord en hen voor te houden dat we Gods eer moeten bedoelen, Hem lief moeten hebben boven alles en onze naaste als onszelf.

Onze nieuwe directeur...

- ▷ is **belijdend lid** van een van de reformatorische kerken;
- ▷ onderschrijft van harte de **Drie Formulieren van Enigheid**;
- ▷ draagt in leer en leven **deze identiteit** uit, zowel binnen als buiten de school;
- ▷ weet het vakmanschap van de leerkracht te **stimuleren** en werkt volgens het principe van **gedeeld leiderschap**;
- ▷ is op zoek naar **verbinding en harmonie**, maar weet ook **beslissingen** te nemen en **keuzes** te maken;
- ▷ kan een **gezamenlijke visie** op onderwijs **vormgeven en uitdragen**;
- ▷ vindt **structuur en orde** belangrijk.

Wij bieden:

Een functie waarin verantwoordelijkheid gegeven wordt en waarin de mogelijkheid bestaat om samen met het MT en team te werken aan **verdieping en verbetering**.

De school kent een **betrokken, stabiel en kundig team**. Dit maakt deze baan tot een stimulerende omgeving om persoonlijk te ontwikkelen en te werken aan de verdere profilering van de school.

Onze school is aangesloten bij de **VBSO** en **VGS**.

GELEID DOOR *Gods Woord*, GERICHT OP *het kind*, GELET OP *ieders gaven*

Meer informatie:

Kijk voor de uitgebreide profielschets op www.koelmangorinchem.nl

Uw sollicitatie ontvangen wij graag uiterlijk **D.V. vrijdag 12 april**.

Tapperstraat 1 | 4204 TR Gorinchem | T 0183-621645

POSITIONS AVAILABLE

Educating Youth for Christian Living

Are you ready for new challenges, exciting experiences, and going international at Mount Cheam Christian School?

Applicants must be eligible for British Columbia certification and subscribe to the shared faith identity of MCCS and the Reformed Congregations in North America, which is based on the King James Version and the Three Forms of Unity.

For the next few years, we expect to have a number of vacancies, both in elementary and secondary. We welcome early applications for 2019-2020. Meanwhile, applicants can improve their language skills. Teachers at MCCS are required to be at Cambridge English, Proficiency (CPE).

If you have relevant experience, training, or education, please contact the principal, Mr. Jan Neels for more information.

Send resume + cover letter to:

Mr. Jan Neels, Principal - jneels@mccs.ca

Mr. Eric Van Maren, School Board Secretary - ericv@vanmarengroup.com
48988 Yale Road, Chilliwack, BC, V4Z 0B2, Canada

www.mccs.ca

MOUNT CHEAM
CHRISTIAN SCHOOL

Zoekt u een hoogwaardige PVC vloer?
DE VLOERENKONING.NL
Thuiservice 06-19557166

Even ontspannen in de mooie **B&B in Rijssen**. Prachtige en rustige omg. Rolstoelvr. Voor info: Refoportaal.nl Aaltjes Pottery. Tel. 0624523291

Oosterland (Zld): vak.huis te huur, in buitengebied, CV. Tel: 0111-644950

Elspeet; te huur vakantiehuisje.
Tel. 0577-491044 of 06-10322703

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen? Vanaf € 495,- per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

T.H. onze **woning in Dirksland** van **2-16 aug. +/- 6 pers.** 06-22645533

Te huur: kleine vrijstaande woning regio Woerden. Tel. 06-13610328, bij voorkeur na 19.00 uur.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

NU OOK IN DE HOEKSCHE WAARD

VAN WAGENINGEN
BEGRAFENISVERZORGING

Na ruim 50 jaar als familiebedrijf op Goeree-Overflakkee werkzaam te zijn geweest willen wij onze activiteiten uitbreiden naar de Hoeksche Waard.

Ons familiebedrijf kenmerkt zich door betrokkenheid, betrouwbaarheid en persoonlijk contact.

Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Voor informatie:

J. van Wageningen
Westdijk 31, 3244 BM Nieuwe Tonge
Telefoon 0187 651616 Mobiel 06 53241569

www.begrafenisverzorgingvanwageningen.nl

Leerkrachten gezocht voor onze scholen in Barneveld:

Ds. J. Fraanjeschool
voor basisonderwijs

EEN COMBINATIE VAN DEZE FUNCTIES IS MOGELIJK

Vacatures De Burcht

- Teamleider middenbouw WTF 0,4
- Leraar bovenbouw groep 8 WTF 1,0
- Leraar middenbouw parttime
- Leraar bewegingsonderwijs parttime

Vacatures De Vesting

- Intern begeleider onderbouw WTF 0,6
- Remedial Teacher WTF 0,1
- Leraar middenbouw parttime

Meer informatie

Bel één van de directeur-bestuurders: *De Burcht:* J. de Jager 06-20613124 jdejager@fraanjeschool.nl
De Vesting: G. Nieuwenhuis 06-49628043 gnieuwenhuis@fraanjeschool.nl
Of maak een afspraak voor een bezoek.

Meer informatie op www.fraanjeschool.nl

Wegens het overlijden van de vorige koster zoekt de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Ridderkerk op korte termijn kandidaten voor de functie van

KOSTER

Onze middelgrote gemeente bezit een kerkgebouw met een zalencomplex en op loopafstand een pastorie.

Het takenpakket van deze afwisselende functie bestaat uit de volgende inhoud:

- Zorg voor de goede gang van zaken rond de eredienst
- In gereedheid brengen van ruimten voor de catechisaties, verenigingen, vergaderingen, huwelijken en begrafenissen enz.
- Toezicht houden op een ordelijk verloop van alle activiteiten
- Beheer van alle gebouwen
- Schoonhouden van de kerk, de aanliggende ruimten en het terrein van de kerk
- Volledig onderhoud van de tuin rond de kerk en de pastorie
- Uitvoeren van eenvoudig bouwkundig onderhoud aan de gebouwen
- Bedienen van de technische installaties
- Aansturen van de vrijwilligers

Wij zijn op zoek naar gegadigden die:

- Belijdend lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten
- Affiniteit hebben met bovengenoemd takenpakket
- Over organisatorische kwaliteiten beschikken
- Liefde voor het kerkenwerk hebben
- Goed om kunnen gaan met mensen
- Representatief zijn
- Zelfstandig kunnen werken
- Hun werktijd op flexibele wijze kunnen inpassen
- Bereid zijn in de omgeving van de kerk te gaan wonen

Wij bieden:

- Een volledig dienstverband
- Salariëring conform de richtlijnen van het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening

De gemeente beschikt op dit moment niet over een kosterswoning.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de kerkmeester, Diaken D. Schellevis, tel. 0180 431155.

Sollicitaties met CV kunt u tot uiterlijk D.V. 8 april versturen naar de scriba van de kerkenraad, de heer J.L. Goudswaard, Boutensstraat 52, 2985CB Ridderkerk.
email: scribagergemridderkerk@klikSAFE.nl

Vacature

» HERHAALDE OPROEP «

De Eben-Haëzerschool is een reformatorische basisschool met ca. 380 leerlingen, gelegen in het historische stadje Rhenen. Onze huidige directeur-bestuurder gaat met pensioen en daarom zijn wij vanaf het nieuwe cursusjaar op zoek naar een nieuwe

DIRECTEUR-BESTUURDER

Wij verwachten van de directeur-bestuurder dat deze innerlijk betrokken is op het reformatorisch onderwijs en zichtbaar gestalte kan geven aan de identiteit van de school. Ook is onze nieuwe leider in staat om zowel intern als extern verbindend op te treden en weet een duidelijke koers te bepalen in de visie op onderwijs en zorg. Dit nieuwe gezicht van onze school weet met het team een gezamenlijke richting in te slaan en maakt daarbij gebruik van het menselijk kapitaal binnen de school.

De scheiding tussen bestuur en toezicht is ingevuld door het mandateren van een groot aantal bestuurlijke taken aan de directeur-bestuurder. In deze (groeierende) rol is de nieuwe directeur-bestuurder een belangrijke koersbepaler die vanuit verbinding werkt aan draagvlak en richting.

Wij bieden een functie met **vrijheid** en **verantwoordelijkheid**, een **vakbekwaam team** en een **betrokken achterban**. Wij belonen dit met de salarisschaal DC. Kortom, een prettige omgeving om persoonlijk te ontwikkelen en om de schoolorganisatie verder een profiel te geven.

VOOR MEER INFORMATIE EN DE UITGEBREIDE
PROFIELSCHETS ZIE www.vgs.nl/vacaturerhenen.
De sollicitatieprocedure wordt begeleid door de VGS.
Uw sollicitatie verwachten wij **vóór D.V. 20 april 2019**.

Eben-Haëzerschool
streekschool voor basisonderwijs op gereformeerde grondslag

Koerheuvelweg 1, 3912 AA Rhenen | Telefoon: 0317 - 612 659

STEUNEN WAAR

HET NODIG IS

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik, Dorathé, bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
Waterschans 24
3905 XR Veenendaal

HULP NA EEN ongeval

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
0252-701108

Nieuwe uitgaven van Gebr. Koster

ds. J. van Belzen

Bij deze dingen leeft men

Vier preken

Hizkia ontving van Godswege de boodschap dat hij zou sterven, en niet leven. De Heere gebruikte deze ziekte om het geloofsleven van Hizkia te beproeven. De preken in deze bundel geven onderwijs over het leven van Gods Kerk in de gemeenschap met God door Christus.

Geb. 91 blz.

11,90

ds. P. Blok

David de zoon van Isai

Twaalf preken over het leven van David

De opvoering van de ark uit het huis van Obed-Edom naar Jeruzalem, Gods verbod aan David om een tempel te bouwen, Davids weldadigheid aan Mefiboseth en de aanhoudende vijandschap van de volken die Israël omringen.

Geb. 176 blz.

14,90

J. van 't Hul

De stille aartsvader

Het leven van Izak

Izak is een stille man, lijdzaam en volgzzaam van aard. Hij zegt weinig en laat de dingen graag aan een ander over. De tweede aartsvader verricht weinig heldendaden, maar hij kent wel een aangebonden gebedsleven en is een type van Christus.

Geb. 160 blz.

15,90

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 68 86

www.gebrkoster.nl

Verkrijgbaar in de boekhandel

ONTVANG GRATIS EEN HERDENKINGSBOEK VAN DE HEIDELBERGSE CATECHISMUS!

Bent u nog geen nieuwsbrieflezers of donateur van onze Stichting?

Meld u aan via www.svvhd.org en ontvang dit geschenk!

T.H. zr. ruime, complete nette 6 pers. st.caravan a. open (vis-, vaar)water in FRIESLAND, incl. gebr. m.boot. Vrij: div. data + zomervak. Tel. 0641437993

Te huur: fijne 6 à 7 pers. vakantiewoning op rustig park in **Zoutelande**, op loopafstand van strand. Nog enkele weken vrij in hoogseizoen en meivakantie. Boek uw vakantie op www.springloed13.nl onder 'kalender openen' of bel 06-36016064.

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Uw vakantie in een compleet ingerichte
LODGETENT (5 tot 7 pers.)
Direct aan het Lago-Maggiore in Italië.
Nederlandse kerkdiensten in omgeving.
Info: 055 7507930 www.familylodges.nl

Nunspeet t.h.zomerhuisje
Hoogseizoen € 250.00 p.w.
Voor- en naseizoen € 25.00 p.d.,
min. 4 dagen aaneengesloten.
Bel voor info en foto's: 0341-256792.

IMPORTEREN UIT CHINA?
www.3sichina.com
Lokaal kwaliteitscontrole

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementsprijzen
(bij vooruitbetaling):**
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

**BEN JIJ OP ZOEK NAAR EEN
LEUKE EN UITDAGENDE BAAN?**

Wij bieden prima arbeidsvoorwaarden,
doorgroei mogelijkheden binnen onze
merken en vestigingen, doelgerichte
opleidingen en een prettige werksfeer
in een professionele omgeving.

**Commercieel
medewerker** (Numansdorp)

Als binnendienstmedewerker heb je veelzijdig verkoopgericht klantencontact
(per telefoon, chat, WhatsApp en mail). Door je commerciële passie overtuig je
klanten en weet je onze producten te verkopen. Je helpt ook mee aan de centrale
mailverwerking en geef tevens in de organisatie ondersteuning aan diverse
afdelingen. Je bent commercieel getalenteerd, flexibel en communicatief vaardig.
Tevens heb je een prima instelling en vind je het leuk om in een team te werken.

Verkoopadviseur (Hoofddorp & Wommelgem)

Wij zijn op zoek naar een verkoopadviseur. In deze functie ben je
medeverantwoordelijk voor de verkoop van onze producten. Je benadert en helpt
klanten op een professionele en klantvriendelijke wijze. Je luistert naar wensen en
creëert verkoopmogelijkheden, zowel in de showroom als op locatie. Je adviseert,
inspireert en begeleidt klanten, stelt offertes en verkoopovereenkomsten op
en zorgt voor een perfecte afwerking hiervan. Je bent in staat om met targets
te werken, acquisitie te plegen en proactief mee te denken bij de verdere
ontwikkeling van de verkooporganisatie.

Meer informatie?
Kijk voor meer informatie over de vacatures
op www.blokhutvillage.nl/vacatures

INTERESSE? → ↪ ✉

Bel meteen: +31 (0) 186 655 990 of e-mail je motivatie en CV aan dhr. B. de Jong
via vacature@blokhutvillage.nl.

Van Kooten
TUIN & BUITEN LEVEN®

Ds. Labeë over:

De algemeenste weg van de wedergeboorte

Al lezend in de 'Maandagse Catechisatiën' van ds. B. Smytegelt kom ik bij het hoofdstuk over de 'Wedergeboorte'. Dan noemt hij verschillende wijzen van wedergeboorte. Wilt u iets schrijven over die laatste manier en wat er dan omgaat in zo'n mens?

Wijzen

Ds. B. Smytegelt (1665-1739) stelt in het genoemde boek de vraag: 'Wederbaart God alle mensen niet op enigerlei wijze?' Na zijn stellige 'neen' noemt hij zes 'wijzen'. We laten hem eerst zelf aan het woord over die verschillende manieren: '1e Sommigen doet Hij het gauw, zoals Zachéüs. 2e Sommigen langzaam als Asaf en Heman. 3e Sommigen hard, gelijk de mannen op het Pinksterfeest, die uitriepen: Mannen, broeders! Wat moeten wij doen om zalig te worden. 4e Sommigen zacht, gelijk de kamerling, die zijn weg met blijdschap reisde; maar die hebben de meeste stormen te verwachten. 5e Dan zijn er die niet veel droefheid en niet veel blijdschap hebben; die worden verenigd met de waarheid. Zij zijn behoedzaam en dat zijn wel de allerbeste christenen. 6e De algemeenste weg is om het dan eens weg te smijten, en dan weder op te rapen; dan is het als een klein aanblikje en dan weder allemaal weg.'

De vraag betrof met name die laatste manier. Smytegelt stelt dat de meeste

mensen op de laatste wijze wedergeboren worden. Dat is de 'algemeenste' ofwel de meest gebruikelijke weg. Als de Heere een zondaar *zaligmakend* gaat overtuigen door het zaad van het Woord, wordt zo iemand een verloren zondaar voor God.

De vreselijke staat voor de eeuwigheid zonder verzoening gaat wegen. 'Zo één begint te bidden en te lezen en zoekt daar God mede te behagen, maar dat mishaaft de Heere verschrikkelijk, en Hij laat de duivel weleens op hem los...' lezen we in de Catechisatiën. Later brengt de Heere ze zover dat ze zien dat er een Middelaar nodig is en een gerechtigheid waarmee ze alléén voor God kunnen bestaan. Een zondaar blijft wel bidden en lezen, maar niet meer om God te bewegen. Op deze wijze omschrijft vader Smytegelt het zoekende en tastende leven. Soms is er heilige wanhoop, dan weer een korte adempauze. Maar nooit zal er rust komen buiten de enige Middelaar tussen God en de ziel.

Werkingen

Nog iets meer willen we schrijven over 'wat er dan omgaat in een mens' of met de woorden van Smytegelt 'hoe dan een mens gesteld is'. In een preek over 1 Petrus 1 vers 3 (Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden), noemt deze oudvader vijf kenmerkende zaken die we hier in eigen woorden weergeven met enkele citaten. Eerst opent de Heere oog en hart voor het vloekvonnis van Gods heilige wet. 'Ik begin te zien wat de wet eist, hoe zij dreigt, ja, de overtreders vervloekt'. Vervolgens is zo iemand bevreesd dat het weer over zal gaan. Als derde volgen dan de zielsworstelingen met de Heere. Dan volgt er een hartelijke keuze. 'Zij komt in onderhandelingen met de Heere; Uw weg, Uw dienst kies ik, zegt ze, en daar blijf ik bij'. Er volgt tenslotte een vereniging met de Zaligmaker. 'Ziende dat de Heere Jezus haar aangeboden wordt en dat Hij tot dat einde van de Vader in de wereld gezonden is, zo vliedt zij naar Hem toe, zij wendt er zich naar toe en eindelijk neemt ze Hem aan...' God geve dat de vraagsteller (en al onze lezers) persoonlijk iets van deze geboorte uit God mogen kennen.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labeë of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.